

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་བྱེད་སྤྱོད་རིག་གནས་ཚད།

BHUTAN PROFESSIONAL STANDARDS FOR TEACHERS

bpsT

Ministry of Education
Royal Government of Bhutan

First Edition 2019

© **Ministry of Education**, Royal Government of Bhutan, 2019

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, copied, stored in any retrieval system or transmitted in any form or by any means - electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission in writing from the Ministry of Education, Bhutan.

Published by:

Ministry of Education
Royal Government of Bhutan
Thimphu, Bhutan

ISBN: 978-99980-41-01-1

With support from UNICEF Bhutan

As I serve my country, I have a number of priorities. Number one on my list is education. Education is empowering- it's a social equalizer and it facilitates self-discovery, which leads to realizing one's full potential. Good education gives you confidence, good judgment, virtuous disposition, and the tools to achieve happiness successfully. A good school gives a child a fair shot at success and ensures that a person's achievement in life will not be predetermined by his or her race, parentage and social connections.

-His Majesty Jigme Khesar Namgyel Wangchuck, 2014

དཀར་ཆག་།

ཚད་བཟོད།	༡
ཚད་བཟོད།	༡༠
དོ་སྤྱོད།	༡༩
ཁྱུངས་དོན།	༡༩
སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྱུང་རིག་གནས་ཚད།	༡༩
འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱུང་རིག་གནས་ཚད་ཀྱི་དགོས་དོན།	༡༩
འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱུང་རིག་གནས་ཚད་ཀྱི་གཞི་བཤེད།	༡༩
སློབ་དཔོན་ཚུའི་ལུ་གཡོག་གི་གནས་ལུ།	༡༧
གནས་ཚད་ ༡ པ། སློབ་ཕྲུག་སྣ་ཚོགས།	༡༩
གནས་ཚད་ ༢ པ། ལྟ་བུ་སྤྱང་གནས་སྤངས།	༢༠
གནས་ཚད་ ༣ པ། བུ་དོན་དང་སློབ་སློན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།	༢༡
གནས་ཚད་ ༤ པ། འཆར་གཞི་དང་སློབ་སློན།	༢༩
གནས་ཚད་ ༥ པ། དབྱེ་ཞིབ་དང་སློབ་སློན།	༢༤
གནས་ཚད་ ༦ པ། རང་ཉིད་ཡར་བསྐྱེད་དང་ཁྱུང་རིག་གོང་འཕེལ།	༢༩
གནས་ཚད་ ༧ པ། ཁྱུང་རིག་གི་ལུ་ནང་གྲུལ་གཏོགས་དང་འབྲུག་པའི་བརྩི་མཐོང།	༣༠
ཚོགས་འགྲེལ།	༥༩
མིང་ཚོགས་གི་ཐ་སྟེན།	༤༠

T able of Contents

Foreword	9
Foreword	11
Preamble	32
Context	32
Professional Standards for Teachers	32
Purpose of Bhutan Professional Standards for Teachers.....	33
Structure of the Bhutan Professional Standards for Teachers	33
Continuum of Teachers' Career	36
Standard 1: Diversity of Learners	38
Standard 2: Learning Environment	40
Standard 3: Content and Pedagogical Knowledge	42
Standard 4: Planning and Teaching	44
Standard 5: Assessment and Reporting	46
Standard 6: Personal Growth and Professional Development	48
Standard 7: Professional Engagement and Bhutanese Values	50
Glossary	55
Terminologies	58
References	63
Acknowledgements	64

ཚེད་བརྗོད།

འབྲུག་གཞུང་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ རེ་གྲངས་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་འཆར་གཞི་ འགོ་བརྩམས་པའི་བསྐྱབས་ལས་ར་ ཤེས་རིག་འདི་ གཙོ་རིམ་ཚེ་ཤོས་ཅིག་སྟེ་ ཕྱིས་འཛོག་གནང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་གིས་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མི་སྡེའི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏང་ ཚུགས་པའི་ མི་སྟོབས་ཡར་དྲགས་སོང་ཡོད་པ་ཡིན། ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སའི་ཆགས་ཐངས་དང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་ ག་ཅི་བརྒམ་ཡོད་རུང་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཡར་རྒྱས་གྱི་དོན་ལུ་ འགན་ཁུར་ལག་ཆེད་གཏོག་ཏེ་ཅིག་འབག་སྟེ་ རྩལ་ལཱ་ཚུ་གནང་ཡོད་པ་ཡིན། ཞིབ་འཚོལ་མང་རབས་ཅིག་ནང་ སློབ་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཤེས་རིག་གི་སྤུས་ཚད་ལུ་ རྒྱ་དཔར་བཟོ་བའི་སློབ་ལས་བཞེད་དེ་འདུག། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གིས་ སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་གྱི་ཉེ་བཀལ་ཡར་དྲགས་གཏང་ཐབས་ལུ་ ལེགས་སྦྱར་མང་རབས་ཅིག་མཛད་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ ལག་ཚེ་ཤོས་གཅིག་པའི་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་ཟེར་བའི་ ལམ་སྟོན་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ ཡོད་མི་འདི་ཡིན།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུའི་སྤུས་ཚད་ཀྱི་སློབ་ལས་བཞེད་དེ་ཡོད། འདི་གིས་ འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་དོན་ཚུ་སྟོན་མ་ཡིན། ལེགས་སྦྱར་འདི་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་གཞི་གཞུག་ རྒྱ་དཔར་ཅན་ཅིག་བཟོ་ནི་དང་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ རོས་འཛོན་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་ བཟོ་བཟོས་ཅིག་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ ལེགས་སྦྱར་འདི་ གནས་ཚད་ཅན་ཅིག་སྟེ་བཟོ་སྟེ་ སློབ་དཔོན་གསར་བརྩམས། འཐོབ་རིམ་པ། ལཱ་གཞི་གོང་འཕེལ། གོ་གནས་ཡར་སེང། དེ་ལས་ གསོལ་ར་དང་རོས་འཛོན་ལུ་ འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་ཅིག་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་བཟོ་ཡོད་པ་ཡིན། མི་དབང་རིམ་བུ་ཚུ་གི་ ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ཚུ་འགྲུབ་ནི་དང་ སྤུས་ཚད་ལྡན་པའི་སློབ་སྟོན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ ལེགས་སྦྱོང་དང་ལམ་ལུགས་ནང་བཞག་ཐབས་ཀྱི་གཞི་འགྲུམ་ བརྩམས་ནིའི་རེ་འདོད་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

དེ་འབད་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ག་ར་གིས་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སྟེ་ བཀོན་བསྐྱབས་གནང་ཟེར་ལུ་ནི་ཡིན།

བཟང་ཤོས་བདེ་ལེགས།

རྗེ་འཇམ་དཔལ་འཕེལ།
སློབ་པོ།
ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག།

F Foreword

The Royal Government of Bhutan has accorded high priority to education since the inception of the planned socio-economic development in the 1960s. This has resulted in the development of human capital to drive socio-economic development in the country. In taking the education system forward, teachers have played a crucial role given the country's geographical location and economic status. Many researches have revealed teachers' critical role in influencing the quality of education. In order to further enhance teacher quality, a number of reforms were initiated by the Ministry of Education. One important initiative is the development of Bhutan Professional Standards for Teachers.

The Bhutan Professional Standards for Teachers defines teacher quality in Bhutan. It outlines the standards and expectations of teachers across four career stages viz. Beginning, Proficient, Accomplished and Distinguished. This reform is geared towards professionalising the teaching profession and to give due recognition to teachers. Further, this reform is built on a system which is standardized and linked to teacher recruitment, remuneration, career development, promotion, and rewards and recognitions. The Bhutan Professional Standards for Teachers aspires to lay the foundation of a system that nurtures and retains teachers who are motivated to deliver quality teaching and eventually realise the visions of Their Majesties.

To this end, I seek the support of all relevant stakeholders in the implementation of the Bhutan Professional Standards for Teachers.

Tashi Delek!

Jai Bir Rai
Minister
Ministry of Education

ཚད་བརྗོད།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གི་མཁུར་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིམ་ཕྱོད་ཚུའི་ དབུ་ཁྲིད་བཟང་པོའི་འོག་ལུ་ སློབ་ལྷན་ཚུ་བརྒྱུད་འབད་བའི་གྲུབ་འབྲས་ལས་
བརྟེན་ཏེ་ ཤེས་རིག་གི་སྤྲུམ་ཚད་གོང་འཕེལ་རྒྱ་ཆེ་དགས་སྡེ་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། ཤེས་རིག་གི་སྤྲུམ་ཚད་ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ སློབ་
དཔོན་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་རྒྱུན་ཏུ་ཁག་ཆེ་བའི་འགན་ཁུར་འབག་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་འབད་མ་ལས་ རྒྱུད་རིག་ཅན་གྱི་ལཱ་གཞི་གཞི་འདི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་
འབད་ཐབས་གི་དོན་ལུ་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲུག་གི་ཤེས་རིག་ལམ་སྟོན་བཀོད་རིམ་ ༢༠༡༤-༢༠༢༤ དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་རིག་
གི་སྤྲིད་བྱུས་ཟིན་ཟིན་ཚུའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་ཟེང་མི་འདི་བརྩམས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་ སློབ་སྦྲུག་གཙོ་བོ་ལཱ་ གྲུབ་བཟུགས་ཅན་ ཚོ་གང་གི་ལྷན་སྦྲུང་ འབྲུག་པའི་ལམ་སྟོན་དང་
བརྩེ་མཐོང་ ཐང་མ་ཚོག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཚུའི་ གཞི་རྩ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་ནང་
སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྲུམ་ཚད་ཚུ་ གནས་ཚད་བཟུན་གྱི་བཀོད་རིམ་ནང་བཟོ་སྟེ་ཡོད། འདི་ནང་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷན་གྲུབ་བརྩེ་བརྩེ་ཚུ་དེ་
ཡོད་པ་ཨིན། གནས་ཚད་འདི་ཚུ་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུའི་ལྷན་གྱི་སྤྲུགས་སྦྲུབ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་དགོ་པའི་ སློབ་དཔོན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ རིག་
ཅུལ་ བརྩེ་མཐོང་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ལ་གསལ་སྡེ་སྟོན་མ་ཨིན། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུའི་བསམ་ཞིབ་ཀྱི་སྦྲུབ་བཟང་ རྒྱུད་རིག་ཡར་རྒྱས་ཚུ་
ཡུན་བརྟན་སྟེ་བཞག་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཚུགས། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཁར་ མཐིལ་
ཕྱིན་གྱི་བདེན་དཔུང་ ཐངས་གཉིས་འབད་ཡོད་པ་ལས་ འདི་ནང་སློབ་དཔོན་ཚུའི་བསམ་འཚར་ཚུ་ཚུད་དོའོ།

སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་འགན་དང་ཉམས་སྲུང་གི་གནས་རིམ་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་ལྷན་དང་ དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་གནས་ཚད་ཚུ་བཟོ་མ་ཨིན།
འདི་གིས་ གཞུང་དང་སྤྱི་ལོ་སློབ་ལྷན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཚུ་ ཐོ་བཀོད་དང་རྒྱུར་འབད་ནིའི་གཞི་ཅིག་བཟོ་ནི་དང་ དེ་ལས་ སློབ་དཔོན་སློབ་སྦྱོང་
གི་ལས་རིམ་ཚུ་ རིམ་འཛིན་འབད་དེ་ སློབ་སྟོན་འདི་ལྷན་གྱི་ཅིག་བཟོ་ནིའི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཚུགས་པ་ཨིན། ལྷན་པར་དུ་ འདི་གིས་
སློབ་དཔོན་སློབ་སྦྱོང་པ་ཚུ་ མིག་ལྟོས་ལཱ་བཟུབ་པའི་ སྤྲུམ་ཚད་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཅིག་སྟེ་ ལྷན་གྱི་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་མ་ཨིན། སློབ་དཔོན་
སྤྲུགས་སྦྲུབ་ཅན་དང་མེས་ལུ་གསལ་ཚུ་ ལེགས་སྦྱོང་དང་ལམ་ལུགས་ནང་བཞག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་གསར་བརྩམས་ དུལ་
ཕོགས་ ལཱ་གཞི་གཞི་གོང་འཕེལ་ གོ་གནས་ཡར་སེང་ གསོལ་ར་དང་རོས་ལེན་ཚུ་ གནས་ཚད་དང་འབྲེལ་མཐུན་འབད་འོང།

སློབ་དཔོན་ཚུ་ལག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་པ་ལས་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུའི་ལྷན་གྱི་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབྲོམ་ཐུང་
དེ་ར་འབད་འོང། དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ག་ར་གིས་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་ མཐར་འཁྲུལ་ཅན་ཅིག་སྟེ་ ལག་
ལེན་འཐབ་ནིའི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་མཛོད་གནང་ཟེང་ལུ་ཨིན།

བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

ཀམ་ཡེ་ཤེས།
དུང་ཚེན།
ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག།

F oreword

Under the far-sighted leadership of our beloved monarchs, great progress has been made in the expansion of schools and provision of quality education. In pursuit of quality education, teachers have always played a critical role. Therefore, to support this noble profession, the Ministry of Education has developed the Bhutan Professional Standards for Teachers keeping in line with the recommendation of the Bhutan Education Blueprint 2014-2024, and the draft National Education Policy.

Bhutan Professional Standards for Teachers is based on the principles of child-centeredness, inclusivity, lifelong learning, and Bhutanese culture and values grounded on *tha dam-tsig ley gju-drey*. It articulates teacher quality within the framework of seven standards encompassing teachers' professional and personal practices. The standards explicitly define teachers' knowledge, skills and values required to achieve professional competence. It supports reflective practice in teachers for sustained professional growth. Having carried out two rounds of rigorous national validation, the Bhutan Professional Standards for Teachers captures the voices of teachers.

Bhutan Professional Standards for Teachers sets expected standards of teachers' performance and assessment based on their roles and levels of experience. It contributes to professionalization of teaching career; underpins the accreditation of teacher education programmes; establishes the basis for registration and certification of both public and private school teachers. Further, it ensures quality teacher preparation in pre-service teacher training to being exemplary in-service classroom practitioners. The standards will be linked to recruitment, remuneration, career development, promotion, and rewards and recognitions to nurture and retain competent and motivated teachers.

As valuable as our teachers are, the Ministry of Education will continue to support our teachers in enhancing their competencies. We request all the relevant stakeholders to support us in taking this important initiative forward.

Tashi Delek!

Karma Yeshey
Secretary
Ministry of Education

དམིགས

ཁུངས་དོན

འབྲུག་ལུ་ དེངསང་ཤེས་རིག་གི་ལམ་ལུགས་ འགོ་བཙུགས་པའི་རུས་ལས་འགོ་བབྱང་སྟེ་ ཤེས་རིག་འདི་ གཙོ་རིམ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་འབད་ར་
ཚུམ་འཛོག་གནང་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། ཤེས་རིག་འདི་ མི་སྡེ་ནང་འཁོད་འདྲ་མཉམ་བཟོ་ནི་དང་ འབྲུག་པའི་མི་ཁུངས་ཚུ་ འགྲུར་འགྲོས་ཆེ་བའི་
འཛུམ་གྲིང་གི་གནས་སྡངས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ དོ་འགྲན་འབད་ཚུགས་པའི་གསྲིག་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གཞི་རྩ་རིམ་ཅིག་སྟེ་ རྩ་འཛིན་འབད་དེ་
ཤེས་རིག་གི་དོན་ལུ་ འཆར་དབྱེ་ཚུ་ འབོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་སྟེ་གནང་སྟེ་ར་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ལ་ཅིག་གི་ནང་ལུ་ ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ཚད་
འདི་ མར་ཉམས་འབྱོར་ཡོད་པའི་སྐོར་ མི་སྡེའི་ནང་ཚུ་གུང་ལང་ཡོད་པའི་མཐོང་སྐྱོར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ཚད་ཡར་དུགས་གཏང་ནི་
འདི་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ རྩལ་འགན་གཙོ་རིམ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ལུ་གྲུར་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན། ཞིབ་འཛོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་དང་འཛིན་པ་ ཤེས་
རིག་གི་སྤྱི་ཚད་ཡར་དུགས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁག་ཆེ་བའི་གནང་དོན་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ རྫོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱི་ཚད་འདི་ གཤམ་ཆེ་ཤོས་
ཅིག་སྟེ་ཐོན་ཏེ་འབྲུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྒྱུ་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༢ པའི་ཚེས་ ༡༧ ལུ་ རྒྱལ་འཛིན་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེའི་མཐར་འཁྲུལ་
མཛད་སྟེ་ ཐངས་ ༢ པའི་སྐབས་ གནང་ཡོད་པའི་གསུང་བཤད་ནང་ལུ་ མངའ་ཞབས་གྱིས་།

“དེ་སྔ་ར་གིས་ རྫོབ་དཔོན་དང་རྫོབ་སྤྲུག་ཚུ་གི་དོ་ཚབ་སྟེ་སྤྲོབ་པ་ཅིན། དབཅས་གྱི་སློབ་དཔོན་ཚུ་ རུས་ཨ་ཉག་ར་ ཐངས་ཚོག་ཅན་
དང་བཙོན་བྱགས་ཅན་ཅིག་སྟེ་ར་སྟོང་འོང། དབཅས་གྱི་སློབ་སྤྲུག་ཚུ་ རུས་ཨ་ཉག་ར་ སྤྱིང་རུས་ཅན་དང་རམ་ཚོག་ཅན་ཅིག་སྟེ་ར་སྟོང་
འོང། འདི་འབད་མུ་ད་ ཁོང་ལུ་ ཀི་དེ་བ་དང་ཚུ་གཞུང། ལམ་སྟོན་ཚུ་ མ་འཛོལ་བར་སྤྱོད་ནི་འདི་ ཡས་དང་སྤྱིང་བུས་བཙུམ་མི་ དེ་ལས་
གཞུང་ལུ་སོག་པའི་འགན་ཁུར་ཅིག་ཨིན།” ཟེར་གསུངས་ཏེ་ཡོད།

མངའ་ཞབས་གྱི་སྤྲུགས་དགོངས་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་ནིའི་དོན་ལས་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གིས་ སྤྱིང་བུས་དང་
ཐབས་ལམ་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་འགན་ཁུར་འབག་དགོ་པ་ཨིན།

འབྲུག་གི་ཤེས་རིག་ལམ་སྟོན་བཀོད་རིམ་ ༢༠༡༥-༢༠༢༥ གི་ནང་ལུ་ རྫོབ་སྟོན་གྱི་ལཱ་གཤམ་འདི་ ག་ར་གིས་ གནམ་ཁ་འབད་བའི་ལཱ་
གཤམ་ཅིག་སྟེ་ བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་རིག་གི་ལམ་ལུགས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གཞི་བཀོད་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པ་
སྟེ་ཡོད། རྫོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱི་ཚད་ཡར་དུགས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཁག་གིས་ ལེགས་སྦྱར་ཐབས་ལམ་ལེ་ཤ་ཅིག་ འགོ་འདྲེན་འབབ་ཡོད་
པའི་གྲུབ་ལས་ གནམ་ལོ་ ༢༠༡༧ ལུ་ འགོ་བཙུགས་ཡོད་པའི་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལཱ་གནས་ཚད་འདི་ཨིན། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་
ལཱ་གནས་ཚད་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་གནས་ཚད་ཁར་ རྫོབ་སྟོན་ལཱ་གནས་ཚད་དང་དབྱུ་འཛིན། རྫོང་ཁག་ཁྲོམ་སྡེའི་ཤེས་རིག་འགོ་དཔོན་ཚུ་
དང་ རྫོང་བསྐྱུན་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབད་དེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཁར་ དེའི་གྲུབ་ལས་ཡང་ གནས་ཚད་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ དཔུང་ཞིབ་
མཐོལ་ལྱིན་སྟེ་འབད་ཡི། རྒྱལ་གཞུང་གི་གཤམ་ལྷན་ཚོགས་དང་ རྫོབ་དཔོན་གྱི་ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་བཀོད་ཚོགས་ ཐངས་ ༤༡ པའི་ནང་
འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལཱ་གནས་ཚད་འདི་ ཆ་འཛོག་གནང་ཡོད་པ་ཨིན།

སློབ་དཔོན་གི་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད།

སྤུས་ཚད་ཅན་གྱི་སློབ་སློན་འདི་ ལ་ལུ་ལུ་བྱམས་བཅུ། ལྷུ་བ་སྤྱད་འབད་ནི་ལུ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་ཚུགས་མི། དེ་ལས་ ཤེས་ཡོན་གྱིས་མི་ཚེ་
ལེགས་སྦྱར་འབད་ཚུགས་ཟེར་བའི་ སློབ་དཔོན་གི་ཡིད་ཚེས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ཚོས་ཚན་ནང་དོན་དང་ སློབ་ཁང་ནང་ལུ་ ལག་ལེན་འབབ་
ཐངས་ལས་འབྱུང་མ་ཡིན། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་ འབྲུག་པའི་ཁྱད་ཚོས་ ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྗེ་མཐོང་ ཐང་མ་
ཚོག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས། སློབ་ཕྲུག་གཙོ་བོ་བསྟེན་གྱི་ལྷ་བ། གཤམ་བཅུགས་ཤེས་ཡོན། དེ་ལས་ མི་ཚེ་གང་གི་ལྷུ་བ་སྤྱད་ཚུ་དང་བསྐྱེད་པའི་
ཡོད་པ་ཡིན། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་ནང་ སློབ་དཔོན་གི་སྤུས་ཚད་ཚུ་ གནས་ཚད་བདུན་གྱི་བཀོད་རིས་ནང་བཟོ་སྟེ་
ཡོད་པ་ཡིན། གནས་ཚད་འདི་ དམིགས་གཏང་གི་གཞི་ ལྷ་ ནང་ ལ་གསལ་སྟེ་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་དང་ དམིགས་གཏང་འདི་ནང་ སློབ་དཔོན་
གི་ཁྱད་རིག་དང་སྤྱད་བཅོམ་ཚུ་ ཡོངས་རྫོགས་སྟེ་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་སློབ་སྦྱོང་པ་ཚུ་ མིག་སྟེས་བལྟ་བུ་བའི་ སྤུས་
ཚད་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཅིག་སྟེ་ ག་སྤྱི་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་མ་ཡིན། དམིགས་གཏང་གི་གཞི་རེ་ལུ་ འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན། ཁྱད་ལྡན་སློབ་
དཔོན། ཁྱད་འཕགས་སློབ་དཔོན། མཚོག་འགྱུར་སློབ་དཔོན་གི་ལུ་གཡོག་གི་གནས་རིམ་བཞི་ནང་ བར་མཚན་གྱི་བཤད་པ་ཚུ་ ལ་གསལ་སྟེ་
བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། ལུ་གཡོག་གི་གནས་རིམ་ག་རེ་ནང་ ཁྱད་རིག་ལྷུ་བ་སྤྱད། སློབ་ཁང་ནང་གི་ལག་ལེན། ཁྱད་རིག་གི་གཤམ་གཏོགས་
ཚུ་རིམ་གྱིས་ བོང་འཕེལ་གཏང་ཚུགས་ནི་དོན་ལུ་ བར་མཚན་ཚུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་ཀྱི་དགོས་དོན།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་གིས་ ཁྱད་རིག་གི་ལྷུ་གས་ཀྱི་བཟང་ལུ་ཤོས་ཅིག་ལུ་འགྱུར་ནི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་གི་ཤེས་ཡོན་
དང་ རིག་ཚུལ། དེ་ལས་ བརྗེ་མཐོང་ཚུ་ གསལ་ཏོག་ཏེ་སྟེ་སློན་མ་ཡིན། གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་གི་ལུ་འགན་དང་ཉམས་སྦྱོང་གི་
གནས་རིམ་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ རེ་འདོད་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་འབྱུང་ཐབས་དང་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མ་ཡིན། གནས་ཚད་
འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ ལུན་བརྟན་གྱི་ཁྱད་རིག་ཡར་དྲགས་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ བསམ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ རང་ཉིད་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་
རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མ་ཡིན། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་ གཤམ་གསལ་གྱི་ དམིགས་གཏང་དང་དམིགས་དོན་ཚུ་ལུ་ གཞི་
བཞག་སྟེ་བཟོ་ཡོད་པ་ཡིན།

དམིགས་གཏང་།

ལྷུ་གས་ཀྱི་བཟང་ལུ་ སློབ་དཔོན་ཚན། གསལ་གཏོང་ཅན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ལྷན་པའི་ སློབ་ཕྲུག་ལེགས་སྦྱོང་འབད་
ཚུགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ བྱམས་བརྗེ་ཅན་ དེ་ལས་ མི་ཚེ་གཅིག་གི་རིང་ལུ་ བསམ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ལྷུ་བ་སྤྱད་འབད་མི་ སློབ་དཔོན་
གི་མི་སྟེ་ཅིག་བཟོ་ནི།

དམིགས་དོན།

1. སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་འགན་འདི་ འབྲེལ་བཤད་རྒྱུ་ལྟར་དང་། སྤྱི་ཚད་ཅན་དང་ཕན་ལུས་ཆེ་བའི་སློབ་སློན་ཆ་གསལ་ཚུ་ གསལ་རིལ་རི་སླེ་ རྩོན་ ཚུགས་དགོ།
2. སློབ་དཔོན་ཚུ་འདི་ལཱ་གཡོག་གི་གནས་རིམ་ག་རེ་ནང་དགོ་པའི་ ལྷན་རིག་གི་ཡོན་ཏན། རིག་ཚུལ། བརྩེ་མཐོང་། གྲལ་གཏོགས་ཚུ་ ལ་ གསལ་སླེ་ཡོད་པའི་བཀོད་རིམ་ཅིག་དགོ།
3. སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་རང་གི་ལྷུབ་སླུང་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཚུགས་ནི་དང་ རང་ཉིད་བསམ་ཞིབ་དང་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་ ཕན་འདི་གཞི་བཀོད་ ཅིག་གསལ་སློན་འབད་མ་ཨིན།
4. སློབ་དཔོན་གསར་བཙུགས། ལྷན་རིག་ལྷུབ་སླུང་། ལཱ་གཡོག་གོང་འཕེལ། གཏན་འཇག་བཞག་ཐབས། གོ་གནས་ཡར་སེང་། དེལས་ འབྲུག་དང་གསལ་ར་ཚུ་གི་དོན་ལས་ འཇམ་གཞི་ཅིག་བཟོ་དགོ།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་རིག་གནས་ཚད་འདི་གིས་ སྤྱི་ཚད་ལྡན་པའི་ཤེས་ཡོན་སླེལ་ཐབས་ལུ་ སེམས་ཤུགས་ཆེ་བའི་སློབ་དཔོན་ཚུ་ བདག་འཛོན་དང་ གཏན་འཇག་བཞག་ཞི་འཕམ་ལུགས་ཀྱི་གཞི་འགྲམ་ ལེགས་ཤོམ་ཅིག་ལུ་འགྱུར་དགོ་པ་ཨིན། གནས་ཚད་འདི་གིས་ རྒྱལ་ ཁབ་ནང་ལུ་ ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ཚད་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་ ཡར་དྲགས་གཏང་འདི་དོན་ལུ་ ཐོ་བཀོད་དང་ལག་ལྷེར་འབྲེན་ནི་ཚུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ འོང།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་རིག་གནས་ཚད་ཀྱི་གཞི་བཀོད།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཚུ་འདི་དོན་ལུ་ ལྷན་རིག་གནས་ཚད་བདུན་ཡོད་མི་འདི་གིས་ ཤེས་ཡོན། རིག་ཚུལ། དེལས་ བརྩེ་མཐོང་ཚུ་ སློབ་དཔོན་ གྱི་རེ་འདོད་བཞིན་དུ་ གསལ་རིལ་རི་སླེ་སློན་ཚུ་གསལ། གནས་ཚད་བདུན་འདི་ཡང་ དམིགས་གཏང་ས་བཅད་རྣམ་པ་³ཡ རང་ལ་གསལ་སླེ་ བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གི་སླུང་བཙུན་འབད་ཐབས་ལུ་ མཐོང་སྤང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པ་གིས་མ་ ཚད་ གཡོག་གི་གོ་རིམ་བརྟེན་བཞི་སླེ་ རྒྱུ་བཤད་རྒྱུ་ལྟར་དེ་ཡོད། འདི་ཚུ་ཡང་ འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན། ལྷན་ལྷན་སློབ་དཔོན། ལྷན་འཕགས་ སློབ་དཔོན་དང་ མཚོག་འགྲུར་སློབ་དཔོན་ བཞི་ཨིན།

གནས་ཚད།	དམིགས་གཏང་གི་གཞི།
<p>1. སློབ་ཕྲུག་སྣ་ཚོགས།</p>	1.1 རྒྱ་ཡིག། ལམ་སྲོལ། ཚོས་ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་རྩ་གི་རྒྱབ་ཁུངས།
	1.2 ཕྱི་གཞུགས། འབྲེལ་བ། སློབ་རིག་ཡར་དྲགས།
	1.3 སློབ་ཕྲུག་གི་ཕོ་མོའི་དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ། སློབ་བ། འཛིན་ཐང་།
	1.4 སློབ་ཕྲུག་དབང་པོ་ཞལ་པ། རིག་སློབ་ས་དང་སློབ་སློབ་སློབ་སློབ་ཐོན།
<p>2. ལྷན་སྦྲུང་གནས་སྤངས།</p>	2.1 ཉེན་སྲུང་ལྷན་པའི་ལྷན་སྦྲུང་གནས་སྤངས།
	2.2 དང་བདེན་དང་གུས་བཀུར་ལྷན་པའི་ལྷན་སྦྲུང་གནས་སྤངས།
	2.3 སློབ་ཁང་རྒྱུག་བཀོད་དང་སློབ་ལཱ་འཛིན་སློབ་
	2.4 སློབ་ཕྲུག་གི་གཤམ་གཏོགས་ལུ་རྒྱབ་སློབ་
	2.5 རང་དབང་ལྷན་སྦྲུང་ཡར་དྲགས།
	2.6 སློབ་ཕྲུག་གི་བྱ་སློབ་འཛིན་སློབ་
<p>3. བད་དོན་དང་སློབ་སློབ་ཐབས་ཤེས་གི་ཤེས་ཡོན།</p>	3.1 བད་དོན་དང་སློབ་སློབ་ཐབས་ཤེས་གི་ཤེས་ཡོན།
	3.2 ཞིབ་འཚོལ་བདེན་དཔྱད་ལག་ལེན།
	3.3 བད་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་འཕུལ་རིག་གི་ལག་ལེན་རྒྱུ་མཐུན།
	3.4 འབྲི་ལྷན་དང་ཨང་ཕྱིས་ཤེས་ཡོན་གི་ཐབས་བྱས།
	3.5 མཐོ་བའི་མཐོ་རིག།
	3.6 བད་དོན་སློབ་ལེན་གི་ཐབས་བྱས།
	3.7 སློབ་སློབ་ཁ་རྒྱ།

གནས་ཚད།	དམིགས་གཏང་གི་གཞི།
<p>༤. འཆར་གཞི་དང་སློབ་སྟོན།</p>	༤.༡ ལྷན་སྐྱབས་ལྟུགས་སྲིབ་ཚུ་དང་འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱབས་སྲིབ་འབྲས།
	༤.༢ སློབ་སྟོན་འཆར་གཞི་དང་བྱ་རིམ།
	༤.༣ བརྗོད་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་འཕུལ་རིག་བརྩིས་པའི་སློབ་སྟོན་མཁོ་ཆས།
	༤.༤ དབྱེ་ཞིབ་འདི་ལྷན་སྐྱབས་སྲིབ་དང་འབྲེལ་བ།
	༤.༥ མི་སྡེའི་གནས་སྐབས་དང་ལྷན་སྐྱབས།
<p>༥. དབྱེ་ཞིབ་དང་སྟོན་བྱ།</p>	༥.༡ སློབ་ཁང་དབྱེ་ཞིབ་ཐབས་བྱས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་དང་བེད་སྤྱོད།
	༥.༢ སློབ་ཕྲུག་གི་ཡར་རྒྱས་དང་སྲིབ་འབྲས་ལུ་ བཟོ་བཀོད་དང་དབྱེ་ཞིབ།
	༥.༣ སློབ་སྟོན་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བསམ་ལེན།
	༥.༤ བརྗོད་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་བྱས་སྐྱོ་ཚོགས་ བཟོ་བཀོད་དང་བེད་སྤྱོད།
	༥.༥ སློབ་སྟོན་བྱ་ལུགས་ཡར་རྒྱས་དོན་ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་གནས་སྐབས་ལྷན་ལག་ལེན།
	༥.༦ སློབ་ཕྲུག་གི་ཡར་རྒྱས་དང་སྲིབ་འབྲས་ དེལས་ ཉེ་མཁོའི་བརྗོད་སྟོན་ལེན།
<p>༦. རང་ཉིད་ཡར་རྒྱུད་དང་ལྷན་སྐྱབས་གོང་འཕེལ།</p>	༦.༡ སློབ་སྟོན་གྱི་ལྷ་བ།
	༦.༢ སློབ་སྟོན་ལྷན་ལུ་གི་མིང་གཏམ།
	༦.༣ ལྷན་སྐྱབས་བསམ་ཞིབ་དང་ལྷན་སྐྱབས།
	༦.༤ ལྷན་སྐྱབས་གོང་འཕེལ་གྱི་དམིགས་ལུལ།
	༦.༥ མཉམ་རྟེན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ལྷན་སྐྱབས་གི་འབྲེལ་མཐུན།
<p>༧. ལྷན་སྐྱབས་གི་ལུ་ནང་ལྷན་སྐྱབས་གཏོགས་དང་འབྲུག་པའི་བརྗོད་མཐོང།</p>	༧.༡ བམ་དང་མི་སྡེའི་ལྷན་སྐྱབས།
	༧.༢ ལྷན་སྐྱབས་གི་གཞི་ཚུ་དང་ལྷན་སྐྱབས།
	༧.༣ སློབ་སྡེའི་མི་སྡེའི་དང་བྱ་སྟོན།
	༧.༤ འབྲུག་པའི་ལམ་སྲོལ་དང་བརྗོད་མཐོང།

སློབ་དཔོན་ཚུའི་ཚེ་གཡོག་གི་གནས་ལུགས་རིམ།

འགྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྟ་རིག་གནས་ཚད་ནང་ བཀོད་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་རིམ་བཞི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུའི་ལྟ་རིག་གོང་འཕེལ་ ལྟ་པར་བྱེད་ཡིན། ཚེ་གཡོག་གི་གནས་ལུགས་རིམ་ག་རེ་ནང་ སློབ་དཔོན་གྱི་ ཤེས་ཡོན། ལག་ལེན། དེ་ལས་ ལྟ་རིག་གི་ལཱ་ནང་ལྷུ་གུ་གཏོགས་ ཡང་ དྲགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིམ་ཚུ་ བར་མཚོན་ཚུའི་ཐོག་ལུ་ ལ་གསལ་སྤེལ་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན།

འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།

འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན་ཚུ་ སློབ་དཔོན་ནང་འཇུག་ནིའི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་སློབ་སྦྱོང་སྤེལ་ཁང་ཚུ་ལས་ ལྟ་རིག་གི་ཤེས་ཚད་དམའ་ཤོས་སྦྱང་ སྤྱི་ཡོད་མི་ཚུ་ཡིན། ཁོང་རའི་ལཱ་གི་གོ་མས་གཤེས་ སྤོང་སྤོང་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁོང་གིས་ ཉམས་སྦྱང་ཡོད་པའི་མཉམ་རྟེན་གསུང་དང་ སློབ་གྲྭའི་འགོ་ཁྲིད་པ་ཚུ་ལས་ ལམ་སྟོན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་འཚོལ་མ་ཡིན།

ལྟ་ལྡན་སློབ་དཔོན།

ལྟ་ལྡན་སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ རང་དབང་གི་ཐོག་ལས་ སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་དང་ སློབ་ཁང་འཛིན་སྐྱོང་རིག་ལྗོན་ དེ་ལས་ སློབ་སྦྱོང་ དབྱེ་ཞིབ་གནས་སྤུང་གི་ལག་ལེན་ཚུ་ སུན་ལུ་ཚན་སྦྱོར་ ལག་ལེན་འཐབ་འོང། ཁོང་རའི་ལྟ་རིག་ལག་ལེན་གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ མཉམ་རྟེན་གསུང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ལྷབ་སྦྱང་འབད་མ་ཡིན།

ལྟ་འཕགས་སློབ་དཔོན།

ལྟ་འཕགས་སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་ལྟ་རིག་ལག་ལེན་ནང་ ག་བས་དྲགས་པའི་སྟོགས་སྦྱབ་ཚུ་ འགྱུར་བམེད་པར་ གསལ་སྟོན་ འབད་མ་ཡིན། ཁོང་གིས་ མཉམ་རྟེན་གསུང་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ལྟ་རིག་ལག་ལེན་གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ བསྐྱབ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན། ཁོང་གིས་བསམ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལྟ་རིག་ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ལྗོན་ཚུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་མཛུ་བསམ་ གཏང་མ་ཡིན།

མཚོག་འགྱུར་སློབ་དཔོན།

མཚོག་འགྱུར་སློབ་དཔོན་ཚུ་ ལྟ་རིག་ལག་ལེན་གྱི་གནས་ཚད་མཐོ་ཤོས་སྟོན་མི་ དཔེ་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཅིག་ཡིན། ཁོང་ཚུ་ལུ་ སློ་རིག། གསལ་བཏོད། ཀུན་ཚང་ཤེས་ཡོན་དང་ འགོ་ཁྲིད་པའི་ལྟ་རིག་ཚུ་ ཚང་བའི་རོས་ལེན་ཅན་ཅིག་ཡིན། ཁོང་གིས་ མཉམ་རྟེན་གསུང་ དང་ སློབ་སྦྱོང་ དེ་ལས་ གཞན་གྱི་མི་ཚེ་ནང་ འགྱུར་བ་སྟོན་བཟོ་མ་ཡིན།

གནས་ཚད་ ༡ པ། སློབ་ཕྲུག་སྣ་ཚོགས།

གནས་ཚད་འདི་གིས་ གཙོ་བོར་ སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་ཁང་ནང་ སློབ་ཕྲུག་སྣ་ཚོགས་ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཐངས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ སློབ་ལས་ སློན་མ་ཡིན། སློབ་ཕྲུག་སྣ་ཚོགས་ཟེར་མི་འདི་ མི་རིམ་རང་རྒྱུ་ལྷན་སྦྲུལ་གྱི་ལྷན་ལུ་འབྲལ་དང་། ལྷན་སྦྲུང་གི་དགོས་མཁོ་སོ་སོ་ཡོད་ མི། དམིགས་བསལ་གྱིས་ དཔལ་འབྱོར། རྐྱད་ཡིག། ལམ་སྲོལ། ཚེས་ལུགས། ཕྱི་གཞུགས། རྫོང་ལོ་མེ། མི་སྡེ། དེ་ལས་ འདུ་ཤེས་ཀྱི་ རྒྱུ་ལུ་འབྲལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་སློབ་ལེན། སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ ལྷན་སྦྲུང་དགོས་མཁོ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ རོས་ལེན་ འབད་ཚུགས་པའི་ལྷན་སྦྲུང་གི་ས་གོ་བཟོ་ནི་འདི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་སེམས་ལུགས་བསྐྱེད་བཅུག་པ་ཡིན། གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ ཚུ་ལུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ལྷན་སྦྲུང་གི་ལྷན་བཟོ་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་འཁྱེད་པར་དང་ མཐུན་པའི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་དངོས་འབབ་ཀྱི་དཔྱད་སྟོན་ འབད་ནི་ལུ་ གཙོ་བོ་བརྟོན་མ་ཡིན།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	ལྷན་སྦྲུང་སློབ་དཔོན།	ལྷན་འབགས་སློབ་དཔོན།	མཚོགས་འགྲུར་སློབ་དཔོན།
<p>1.1 རྐྱད་ཡིག། ལམ་སྲོལ། ཚེས་ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་ཚུ་གི་རྒྱུ་ལུ་འབྲལ།</p>	<p>1.1.1 སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ རྐྱད་ཡིག། ལམ་སྲོལ། ཚེས་ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་ལུ་འབྲལ་ཚུ་དང་བསྟན་ཏེ་ རོས་འབབ་ཡོད་པའི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ཉ་གོ་དགོ།</p>	<p>1.1.2 སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ རྐྱད་ཡིག། ལམ་སྲོལ། ཚེས་ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་ལུ་འབྲལ་ཚུ་དང་བསྟན་ཏེ་ རོས་འབབ་ཡོད་པའི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ལག་ལེན་འབབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>1.1.3 སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ རྐྱད་ཡིག། ལམ་སྲོལ། ཚེས་ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་ལུ་འབྲལ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ སུན་ལུ་ཚན་གྱི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་གཏམ་ ཁ་རྒྱུ་ལུ་ འབྲེལ་མཐུན་བཟོ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>1.1.4 སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ རྐྱད་ཡིག། ལམ་སྲོལ། ཚེས་ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་ལུ་འབྲལ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ སུན་ལུ་ཚན་གྱི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ བཟོ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ དེ་ལས་ བཞེ་སོར་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>
<p>1.2 ཕྱི་གཞུགས། འབྲེལ་བ། རྫོང་ལོ་ཡར་དྲགས།</p>	<p>1.2.1 སློབ་ཕྲུག་གི་ཕྱི་གཞུགས། འབྲེལ་བ། རྫོང་ལོ་ཡར་དྲགས་གཏང་དགོ་པའི་སློབ་ལས་ ཉ་གོ་དགོ།</p>	<p>1.2.2 སློབ་ཕྲུག་གི་ཕྱི་གཞུགས། འབྲེལ་བ། རྫོང་ལོ་ཡར་དྲགས་གཏང་དགོ་པའི་སློབ་ལས་ ཉ་གོ་ཞེན་མ་ལས་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་འབབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>1.2.3 སློབ་ཕྲུག་གི་ཕྱི་གཞུགས། འབྲེལ་བ། རྫོང་ལོ་ཡར་དྲགས་གཏང་དགོ་པའི་སློབ་ལས་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ ཉ་གོ་ཞེན་མ་ལས་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ བཟོ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འབབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>1.2.4 སློབ་ཕྲུག་གི་ཕྱི་གཞུགས། འབྲེལ་བ། རྫོང་ལོ་ཡར་དྲགས་གཏང་དགོ་པའི་སློབ་ལས་ལེགས་ ཤོམ་སྟེ་ ཉ་གོ་ཞེན་མ་ལས་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ རོས་སྟོན་དང་ ལུན་ལུ་ཚུ་ བཟོ་ནི་དང་ ལུན་ལུ་ཚུ་ བཟོ་ནི་དང་ ལུན་ལུ་ཚུ་ རོགས་ཚུ་ འགོ་ལྷིད་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>

1.3 གློབ་ཚུགས་གི་ སོ་མོ་འི་
དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ་ གློབ་
འཛིན་ཐང་།

1.3.1 གློབ་ཚུགས་གི་ སོ་མོ་འི་
དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ་ གློབ་
འཛིན་ཐང་ཚུ་ལུ་འོས་འབབ་
ཡོད་པ་འི་ གློབ་སྟོན་ཐབས་
བྱས་མ་འདམ་ཚུ་ རོས་འཛིན་
འབད་དགོ།

1.3.2 གློབ་ཚུགས་གི་ སོ་མོ་འི་
དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ་ གློབ་
འཛིན་ཐང་ཚུ་ལུ་འོས་འབབ་
ཡོད་པ་འི་ གློབ་སྟོན་ཐབས་
བྱས་མ་འདམ་ཚུ་ ལག་ལེན་
འཐབ་ཚུགས་དགོ།

1.3.3 གློབ་ཚུགས་གི་སོ་མོ་འི་
དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ་ དེ་ལས་
གློབ་ཡོད་ཚད་ཅིག་པོ་ལུ་ འོས་
འབབ་ཡོད་པ་འི་ ཐབས་བྱས་
མ་འདམ་སྡེ་ཡོད་མི་ཚུ་ མཉམ་
རྟེན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
བསྐྱར་ཞིབ་དང་ མོ་བཏབ་
འབད་ཚུགས་དགོ།

1.3.4 གློབ་ཚུགས་གི་སོ་མོ་འི་
དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ་ དེ་ལས་
གློབ་ཡོད་ཚད་ཅིག་པོ་ལུ་ འོས་
འབབ་ཡོད་པ་འི་ ཐབས་བྱས་
མ་འདམ་ ལག་ལེན་འཐབ་
ཡོད་མི་ཚུ་ ཆབ་ཞུག་ཚུགས་པ་
ཅིག་སྡེ་ དབྱེ་སྟོན་འབད་
ཚུགས་དགོ།

1.4 གློབ་ཚུགས་ དབང་པོ་ཞན་
པ། རིག་སྟོན་དང་ལྷོགས་
བྱུང་ཅན།

1.4.1 གློབ་ཚུགས་དབང་པོ་
ཞན་པ་ དེ་ལས་ རིག་སྟོན་པས་
དང་ ལྷོགས་བྱུང་ལྡན་མི་ཚུ་
ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཚུགས་
པ་འི་ཐབས་བྱས་ཚུ་གི་སྟོར་ལས་
བཤད་པ་རྒྱབ་ཤེས་དགོ།

1.4.2 གློབ་ཚུགས་དབང་པོ་
ཞན་པ་ དེ་ལས་ རིག་སྟོན་པས་
དང་ ལྷོགས་བྱུང་ལྡན་མི་ཚུ་
ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཚུགས་
པ་འི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་
འཐབ་ཚུགས་དགོ།

1.4.3 གློབ་ཚུགས་དབང་པོ་
ཞན་པ་ དེ་ལས་ རིག་སྟོན་པས་
དང་ ལྷོགས་བྱུང་ལྡན་མི་ཚུ་
ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཚུགས་
པ་འི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ གཤམ་ཁ་
རྒྱབ་ནི། འབྲེལ་མ་བྱུང་བཟོ་ནི།
ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་ མཉམ་
རྟེན་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་
ཚུགས་དགོ།

1.4.4 གློབ་ཚུགས་དབང་པོ་
ཞན་པ་ དེ་ལས་ རིག་སྟོན་པས་
དང་ ལྷོགས་བྱུང་ལྡན་མི་ཚུ་ལུ་
རོས་ལེན་འབད་ཚུགས་པ་འི་
ཐབས་བྱས་ཚུ་ མཉམ་རྟེན་པས་
ཚུ་གིས་ བཟོ་བཀོད་དང་
ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ་
འབད་ནི་ལུ་ འགོ་ཁྲིད་འབད་
ཚུགས་དགོ།

གནས་ཚད་ ३ པ། ལྷབ་སྤྱང་གནས་སྤངས།

གནས་ཚད་འདི་ སན་རུས་ཙམ་གྱི་ལྷབ་སྤྱང་གི་དོན་ལུ་ སན་ཐབས་འབད་མིའི་ནང་སེམས་དང་ སྤྱིའི་ལུའ་གྱི་རྣམ་པ་ལུ་གོ་མ་ཨིན། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ གནས་སྤངས་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནིའི་ལམ་སྟོན་འབད་དེ་ རང་ཉིད་སེམས་ལུགས། སན་ཚུན་མཐུན་པ། ཉེན་སྲུང་ལཱ་པ། རྒྱབ་སྐྱོར་ཙམ། དང་བདེན་དང་ སན་ཚུན་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཐོག་ལས་ སློབ་སྤྲུག་གི་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་ ལེགས་པའི་ཚུགས་ལུ་ ལམ་སྟོན་འབད་མ་ཨིན། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ སན་ཐོགས་ཙམ་གྱི་སློབ་ཁང་གནས་སྤངས་གསར་བཙོན་འབད་དེ་ སློབ་སྤྲུག་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ མཐོ་བའི་གནས་ཚད་ཀྱི་ཤེས་ ཡོན། གོ་རྟོགས། དེའས་ རིག་ཚུའ་ཚུ་ ཐོབ་ཐབས་ཀྱི་སེམས་ལུགས་བསྐྱེད་བཅུག་དགོ།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	ལྷབ་སྤྱང་སློབ་དཔོན།	ལྷབ་འཕགས་སློབ་དཔོན།	མཚོག་འགྲུར་སློབ་དཔོན།
<p>१-१ ཉེན་སྲུང་ལཱ་པའི་ལྷབ་སྤྱང་གནས་སྤངས།</p>	<p>१-१-१ ལྷབ་སྤྱང་ཡར་དྲགས་གཏང་ཐབས་ལུ་ཉེན་སྲུང་པའི་གནས་སྤངས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་དབུས་དང་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཉ་གོ་དགོ།</p>	<p>१-१-१ ལྷབ་སྤྱང་ཡར་དྲགས་གཏང་ཐབས་ལུ་ ཉེན་སྲུང་ལཱ་པའི་གནས་སྤངས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་དབུས་དང་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་ གནས་ཉེ་རྒྱུན་སྐྱོང་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१-१-१ ལྷབ་སྤྱང་ཡར་དྲགས་གཏང་ཐབས་ལུ་ ཉེན་སྲུང་ལཱ་པའི་གནས་སྤངས་འདི་ སན་རུས་ཆེ་བའི་སློབ་ལས་ རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཞིན་ན་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་དབུས་དང་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་གནས་ཉེ་མཉམ་རོགས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་མཉམ་འབྲེལ་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१-१-१ ལྷབ་སྤྱང་ཡར་དྲགས་གཏང་ཐབས་ལུ་ ཉེན་སྲུང་ལཱ་པའི་གནས་སྤངས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་དབུས་དང་ལམ་ལུགས་ཚུ་ བསྐྱེད་ཞིབ་ཀྱི་འགོ་ལེན་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>
<p>१-२ དང་བདེན་དང་གྲུས་བཀུར་ལཱ་པའི་ལྷབ་སྤྱང་གནས་སྤངས།</p>	<p>१-२-१ དང་བདེན་དང་ གྲུས་བཀུར་ ཡར་དྲགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལྷབ་སྤྱང་གི་གནས་སྤངས་ཚུ་ ཉ་གོ་དགོ།</p>	<p>१-२-१ དང་བདེན་དང་ གྲུས་བཀུར་ཡར་དྲགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལྷབ་སྤྱང་གི་གནས་སྤངས་ཚུ་ ལུན་བརྟན་སྤྱོད་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१-२-१ སློབ་སྤྲུག་ཚུ་གི་གྲུས་གཏོགས་དང་ ལུ་ལུའ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་ དང་བདེན་དང་ གྲུས་བཀུར་ཡར་དྲགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལྷབ་སྤྱང་གི་གནས་སྤངས་ཚུ་ སན་རུས་ཙམ་སྟེ་སྟོན་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१-२-१ སློབ་སྤྲུག་ཚུ་གི་གྲུས་གཏོགས་དང་ ལུ་ལུའ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལས་ དང་བདེན་དང་ གྲུས་བཀུར་ཡར་དྲགས་ཀྱི་ལྷབ་སྤྱང་གནས་སྤངས་ བརྟན་ཏོག་ཉེ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ སེམས་ལུགས་བསྐྱེད་ཚུགས་པའི་དུམ་སྟོན་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>
<p>१-३ སློབ་ཁང་སྤྲིག་བཀོད་དང་ སྤྱོད་ལུ་འཛིན་སྐྱོང་།</p>	<p>१-३-१ སློབ་སྤྲུག་ཚུ་ རང་རྒྱུ་ཡང་ན་ སྤྱོད་ཚུ་ནང་ལུ་ གྲུས་གཏོགས་འབད་དེ་ མིག་མཐོང་ལག་བཟུང་གི་ལྷབ་སྤྱང་གནས་སྤངས་ རྣམས་ནང་འཁོད་ དོན་སྤྱོན་ཙམ་གྱི་འཛོལ་ཞེས། གསར་འཛོལ་ དེའས་ ལག་སྐྱོང་འབད་དེ་བཞག་ཚུགས་པའི་ སློབ་ཁང་སྤྲིག་བཀོད་དང་ འཛིན་སྐྱོང་ཤེས་ཡོན་ཉ་གོ་དགོ།</p>	<p>१-३-१ སློབ་སྤྲུག་ཚུ་ རང་རྒྱུ་ཡང་ན་ སྤྱོད་ཚུ་ནང་ལུ་ གྲུས་གཏོགས་འབད་དེ་ མིག་མཐོང་ལག་བཟུང་གི་ལྷབ་སྤྱང་གནས་སྤངས་ཚུ་ནང་ དོན་སྤྱོན་ཙམ་གྱི་འཛོལ་ཞེས། གསར་འཛོལ་ དེའས་ ལག་སྐྱོང་འབད་དེ་ བཞག་ཚུགས་པའི་ སློབ་ཁང་སྤྲིག་བཀོད་དང་ འཛིན་སྐྱོང་ཤེས་ཡོན་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१-३-१ སློབ་སྤྲུག་ཚུ་ རང་རྒྱུ་ཡང་ན་ སྤྱོད་ཚུ་ནང་ལུ་ གྲུས་གཏོགས་འབད་དེ་ མིག་མཐོང་ལག་བཟུང་གི་ལྷབ་སྤྱང་གནས་སྤངས་ཚུ་ནང་ དོན་སྤྱོན་ཙམ་གྱི་འཛོལ་ཞེས། གསར་འཛོལ་ དེའས་ ལག་སྐྱོང་འབད་དེ་བཞག་ཚུགས་པའི་ སློབ་ཁང་སྤྲིག་བཀོད་དང་ སན་རུས་ཙམ་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཐབས་རིག་ཚུ་ མཉམ་རོགས་ཚུ་ ལུ་ བརྟེས་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१-३-१ སློབ་ཁང་སྤྲིག་བཀོད་དང་ ལས་སྤྱོད་འཛིན་སྐྱོང་ནང་ ལུ་ མིག་སྤྱོད་ལུ་བརྟེས་པའི་ དཔེ་སྟོན་ཀྱི་ཐོག་ལས་ མཉམ་རོགས་ཚུ་ལུ་ སློབ་གྲྲིའི་གནས་ཚད་འཕར་འོང་གིས་ འབད་མིའི་ ལུ་ཚུ་ བསྐྱེད་ཞིབ་དང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་འགོ་ལེན་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>

੧.੮ **སློབ་ཕྲུག་གི་གྲུབ་ལོ་**
གཏོགས་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོད།

੧.੮.੧ **སློབ་ཕྲུག་གི་གྲུབ་ལོ་**
གཏོགས་འདི་ ལེགས་སྐྱོང་དང་
སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་ཚུགས་
པའི་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཚན་གྱི་ལྷན་
སླང་གནས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་
ཉ་གོ་ཡོད་པ་ གསལ་སྟོན་
འབད་དགོ།

੧.੮.੨ **སློབ་སྟོན་གྱི་བྱ་རིམ་**
ནང་ **སློབ་ཕྲུག་ཚུ་** ལེགས་
སྐྱོང་དང་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་སྐོར་
ལས་ གྲུབ་གཏོགས། མཉམ་
རུབ། མཉམ་འབྲེལ་འབད་
ཚུགས་ནིའི་དོན་ལས་ རྒྱབ་
སྐྱོར་ལྷན་པའི་ ལྷན་སླང་
གནས་སྤངས་ རྒྱབ་སྐྱོང་འབད་
ཚུགས་དགོ།

੧.੮.੩ **སློབ་སྟོན་གྱི་བྱ་རིམ་ནང་**
སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ ལེགས་སྐྱོང་དང་
སེམས་ཤུགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ གྲུབ་
གཏོགས། མཉམ་རུབ། མཉམ་
འབྲེལ་འབད་ཚུགས་ནིའི་དོན་
ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ལྷན་པའི་ ལྷན་
སླང་གནས་སྤངས་ཡུན་བརྟན་སྤེ་
བཞག་ཚུགས་པའི་མཐར་འཁྲུལ་
ཚན་གྱི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལྷོག་
བཀོད་འབད་དེ་ ལག་ལེན་འབབ་
ཚུགས་དགོ།

੧.੮.੪ **སློབ་སྟོན་གྱི་བྱ་རིམ་**
ནང་ **སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ཕན་**
ཅུས་ ཚན་གྱི་ལེགས་སྐྱོང་དང་
སེམས་ཤུགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་
གྲུབ་གཏོགས། མཉམ་རུབ།
མཉམ་འབྲེལ་འབད་ཚུགས་པ་
སྤེ་ **སློབ་ལྟེ་ལྷན་སླང་གནས་**
སྤངས་འདི་ དུས་རྒྱུན་བསྐྱར་
ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་མཉམ་རྟོགས་
ཚུ་ འགོ་ཁྲིད་འབད་ཚུགས་
དགོ།

੧.੫ **རང་དབང་ལྷན་སྐྱོང་**
ཡར་ཤུགས།

੧.੫.੧ **སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་**
རང་དབང་གི་སྐོར་ལས་
སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་ལྷན་
ནིའི་དོན་ལུ་ **ལྷན་སྐྱོང་གནས་**
སྤངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གསལ་སྟོན་
འབད་དགོ།

੧.੫.੨ **སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་**
ལྷན་སྐྱོང་འདི་ **རང་གི་འགན་**
ཁུར་ཅིག་ཡིན་མ་ཤེས་ཏེ་ དེ་
ཚུ་གྲུབ་འབྲས་ཚན་སྤེ་ འབད་
ནིའི་དོན་ལུ་ **སེམས་ཤུགས་**
བསྐྱེད་ཚུགས་པའི་ ཐབས་
བྱས་ཚུ་ལག་ལེན་འབབ་ཚུགས་
དགོ།

੧.੫.੩ **སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་** **ལྷན་**
སྐྱོང་འདི་ **རང་གི་འགན་ཁུར་ཅིག་**
ཡིན་མ་ཤེས་ཏེ་ དེ་ཚུ་གྲུབ་འབྲས་
ཡོད་པ་ཅིག་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཕན་
ཅུས་ཚན་སྤེ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་
ཚུགས་པའི་ **མཐར་འཁྲུལ་ཚན་གྱི་**
ཐབས་བྱས་ཚུ་ དཔྱེ་སྟོན་འབད་
ཚུགས་དགོ།

੧.੫.੪ **སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་**
ལྷན་སྐྱོང་འདི་རང་གི་འགན་
ཁུར་ཅིག་ཡིན་མ་ཤེས་ཞེས་
ལས་ དེ་ཚུ་གྲུབ་འབྲས་ཚན་
སྤེ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ **ཕན་ཅུས་**
ཚན་གྱི་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་
ཚུགས་པའི་ **མཐར་འཁྲུལ་**
ཚན་གྱི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ཆ་ཚང་ཅིག་
གདམ་འཐུ་འབད་དེ་ དཔྱེ་སྟོན་
འབད་ཚུགས་དགོ།

੧.6 **སློབ་ཕྲུག་གི་བྱ་སྤྱོད་**
འཛིན་སྐྱོང།

੧.6.1 **སློབ་ཕྲུག་གི་བྱ་སྤྱོད་**
འཛིན་སྐྱོང་འབད་ནི་གི་དོན་
ལུ་ **ཤན་ཤེས་ཚན་དང་ཞི་བའི་**
ཐབས་རིག་ཚུ་བརྟེན་ཏེ་ **ཞི་**
བའི་སྐྱིག་གཞི་གི་ **ཤེས་**
རྟོགས་ཡོད་པའི་གསལ་སྟོན་
འབད་དགོ།

੧.6.2 **ཤན་ཤེས་ཚན་དང་** **ཞི་**
བའི་ཐབས་རིག་ཚུ་བརྟེན་ཏེ་ **ཞི་**
བའི་སྐྱིག་གཞི་ལག་ལེན་
འབབ་ཞེན་ལས་ **ལྷན་སྐྱོང་**
གཙོ་བོ་ཚན་གྱི་གནས་སྤངས་
རྒྱབ་སྐྱོང་འབད་ཚུགས་དགོ།

੧.6.3 **ཤན་ཤེས་ཚན་དང་** **ཞི་**
བའི་ཐབས་རིག་ཚུ་བརྟེན་ཏེ་ **ཞི་**
བའི་སྐྱིག་གཞི་ལག་ལེན་འབབ་
ཞེན་ལས་ **ལྷན་སྐྱོང་གཙོ་བོ་ཚན་**
གྱི་གནས་སྤངས་དེས་བརྟན་བཟོ་
ནིའི་དོན་ལུ་ **ཕན་ཅུས་ཚན་གྱི་བྱ་**
སྤྱོད་འཛིན་སྐྱོང་རིག་ཚུ་ཚུ་སྟོན་
ཚུགས་དགོ།

੧.6.4 **ཤན་ཤེས་ཚན་དང་** **ཞི་**
བའི་ཐབས་རིག་ཚུ་བརྟེན་ཏེ་ **ཞི་**
བའི་སྐྱིག་གཞི་ལག་ལེན་
འབབ་ཞེན་ལས་ **ལྷན་སྐྱོང་**
གཙོ་བོ་ཚན་གྱི་གནས་སྤངས་
དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་
ཕན་ཅུས་ཚན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་འཛིན་
སྐྱོང་རིག་ཚུ་ཚུ་ **མིག་སྟོན་**
ལུ་བཏུབ་སྤེ་དགོ།

གནས་ཚད་ ३ ས། བརྗོད་དང་སློབ་སྦྱོན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།

གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ ཚོས་ཚན་གྱི་བརྗོད་དང་ ཤེས་ཡོན་ཚན་བཟོ་ནི། ཕྱ་གཞུང་ཉ་གོ་ནི། རང་སོའི་ཚོས་ཚན་འདི་ སློབ་
 གུ་ཚུ་འདི་དོན་ལུ་ དོན་དང་ལྗེན་མ་སྤེ་ བཟོ་ནི་གི་ ལྷོགས་གྲུབ་ཡོད་པ་བཟོ་མ་ཨིན། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ཚོས་ཚན་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བའི་
 གནས་འཛོམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ལུ་གཞི་བཞག་སྤེ་ འོས་འབབ་ལྗན་པའི་ སློབ་སྦྱོན་ཐབས་ཤེས་ལག་ལེན་འབབ་ཨིན། གནས་ཚད་
 འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ རྒྱ་ལ་ ཡང་ན་ ཨིང་རྒྱ་ནང་ལུ་ ལྷོགས་གྲུབ་ཚན་སྤེ་ འོང་དགོ་པའི་ལར་ སློབ་སྦྱོན་གྱི་བྱ་རིམ་འདི་ སན་
 ལུ་ཚན་ཅིག་བཟོ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཨིན། ཁོང་གིས་ ལྷུབ་སྐྱུང་ཡར་འགྲུབ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ བརྗོད་སློབ་ལེན་དང་འཇུག་རིག་གི་
 ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་འབབ་ནིའི་ནང་ འོས་འབབ་ལྗན་པའི་རིག་ལུ་ཚུ་སྦྱོན་མ་ཨིན།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	ཟུང་ལྗན་སློབ་དཔོན།	ཟུང་འཕགས་སློབ་དཔོན།	མཚོགས་གྲུབ་སློབ་དཔོན།
-------------------	--------------------	--------------------	---------------------	-----------------------

३.१ བརྗོད་དང་སློབ་སྦྱོན་ ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།	३.१.१ བརྗོད་དང་སློབ་སྦྱོན་ ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།	३.१.१ ཕྱ་གཞུང་ནང་གི་ནང་ དོན་དང་ སློབ་སྦྱོན་ཐབས་ ཤེས་ཚུ་ འོས་འབབ་དང་ བསྐྱེད་ཉེ་ ལག་ལེན་འབབ་ ཚུགས་དགོ།	३.१.१ ཕྱ་གཞུང་ནང་གི་ནང་ དོན་དང་སློབ་སྦྱོན་ཐབས་ཤེས་ ཚུ་ སན་ལུ་ཚན་སྤེ་ ལག་ ལེན་འབབ་ནིའི་དཔེ་སློབ་འབབ་ ཚུགས་དགོ།	३.१.१ ཕྱ་གཞུང་གི་ནང་དོན་ དང་སློབ་སྦྱོན་ཐབས་ཤེས་ དེ་ ལས་ འབྲེལ་ཡོད་གནད་དོན་ གཞན་ལང་ ལག་ལེན་འབབ་ ནིའི་ནང་ མིག་སྒྲོམ་རུང་བའི་ དཔེ་སློབ་འབབ་ཚུགས་དགོ།
--	--	--	---	--

३.१ ཞིབ་འཚོལ་བདེན་དཔྱད་ ལག་ལེན།	३.१.१ སློབ་སྦྱོན་གྱི་བྱ་རིམ་ ཡར་འགྲུབ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ རིག་ལུ་ཚུ་དགོས་ཉ་གོ་དགོ།	३.१.१ སློབ་སྦྱོན་གྱི་བྱ་རིམ་ ཡར་འགྲུབ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ སྐབས་བྱེད་ ལག་ལེན་འབབ་ ཚུགས་དགོ།	३.१.१ སློབ་ལྗན་ སློབ་སྦྱོན་ གྱི་བྱ་རིམ་འདི་ ཞིབ་འཚོལ་ དང་འབྲེལ་ཉེ་ བཟོ་ནིའི་དོན་ ལུ་ མཉམ་འགྲུབ་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ལུ་ འབབ་ཚུགས་དགོ།	३.१.१ ལྷུབ་སྐྱུང་གྲུབ་སྐྱེད་ གཏང་ཚུགས་པའི་སློབ་སྦྱོན་ ཐབས་ཤེས་ཡར་འགྲུབ་གཏང་ ནིའི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་ འགོ་འདྲན་འབབ་ནི་དང་ དེ་ ལས་ཐོབ་པའི་འབྲེལ་ཡོད་སྐབ་ འབྲས་ཚུ་ ལག་ལེན་འབབ་ པའི་སྐབས་ལུ་ མཉམ་ འགྲུབ་ཚུ་ འགོ་ལྷིད་འབབ་ ཚུགས་དགོ།
------------------------------------	---	--	---	--

३.१ བརྗོད་དང་སློབ་སྦྱོན་འབྲེལ་ དང་འཇུག་རིག་གི་ ལག་ལེན་ ཚུལ་མཐུན།	३.१.१ སློབ་སྦྱོན་སྐབས་ བརྗོད་ དོན་བརྗོད་འབྲེལ་དང་ འཇུག་ རིག་ལག་ལེན་ཚུལ་མཐུན་གྱི་ ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ལུ་ཚུ་ སྦྱོན་དགོ།	३.१.१ སློབ་སྦྱོན་སྐབས་ བརྗོད་ དོན་བརྗོད་འབྲེལ་དང་ འཇུག་ རིག་ལག་ལེན་ཚུལ་མཐུན་ འབབ་ཚུགས་པའི་བརྗོད་བཟོ་ ཚུགས་དགོ།	३.१.१ སློབ་སྦྱོན་སྐབས་ བརྗོད་ དོན་བརྗོད་འབྲེལ་དང་ འཇུག་ རིག་ལག་ལེན་ཚུལ་མཐུན་ འབབ་ནིའི་དོན་ལུ་ སན་ལུ་ས་ ཚན་གྱི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལྷོ་ བསྐྱེད་གཏང་ཚུགས་དགོ།	३.१.१ སློབ་སྦྱོན་སྐབས་ བརྗོད་ དོན་བརྗོད་འབྲེལ་དང་ འཇུག་ རིག་ལུ་ སློབ་གྲུབ་ལུ་ནང་ གཉིས་ལུ་ ཚུལ་མཐུན་འབབ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་དང་ མིག་ སྒྲོམ་བལྟ་བུའི་པེ་འདི་གི་ ཚུལ་ཚུ་སྦྱོན་ནི་དང་ མཉམ་ འགྲུབ་ཚུ་ སློབ་སྦྱོན་འབབ་ ཚུགས་དགོ།
--	---	--	--	---

3.2 འཕྲི་ལྷན་དང་ཨང་ཚུམ་
ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐབས་བྱས།

3.2.1 འཕྲི་ལྷན་དང་ཨང་
ཚུམ་རིག་ཅུལ་ཚུ་ རྒྱ་བསྐྱེད་
གཏང་ཚུགས་པའི་ ཐབས་བྱས་
ཚུ་ ཉ་གོ་དགོ།

3.2.2 འཕྲི་ལྷན་དང་ཨང་
ཚུམ་ རིག་ཅུལ་ཚུ་ ཡར་
དགས་གཏང་ནིའི་ རྫོབ་རྫོན་
ཐབས་བྱས་སྒྲ་ཚོགས་ ལག་
ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།

3.2.3 མཉམ་རྟེན་སྒྲིག་ཚུ་དང་
གཅིག་ཁར་ རྫོབ་རྫོན་གྱི་འཕྲི་
ལྷན་དང་ ཨང་ཚུམ་རིག་ཅུལ་
ཚུ་ ཡར་དགས་གཏང་ནིའི་དོན་
ལུ་ རྫོབ་རྫོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་
གིས་ བཞུགས་ དབྱེ་ཞིབ་
འབད་ཚུགས་དགོ།

3.2.4 རྫོབ་རྫོན་གྱི་འཕྲི་
ལྷན་དང་ ཨང་ཚུམ་རིག་ཅུལ་
ནང་ རྒྱབ་འབྲས་རྒྱ་བསྐྱེད་
གཏང་ཚུགས་པའི་ བཞུགས་
ཚན་གྱི་རྫོབ་རྫོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་
བཟོ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་
ནི་ནང་ མིག་སྐྱོམ་བཟུ་བཏུབ་
པའི་རིག་ཅུལ་རྫོན་ཚུགས་དགོ།

3.4 མཐོ་བའི་མནོ་རིག།

3.4.1 རྫོབ་རྫོན་གྱི་རྒྱུད་
ལུ་ མཐོ་བའི་མནོ་རིག་ ཡར་
དགས་གཏང་ནིའི་ རྫོབ་རྫོན་
ཐབས་བྱས་ཚུ་ བཟུང་ཚུགས་
དགོ།

3.4.2 རྫོབ་རྫོན་གྱི་རྒྱུད་ལུ་
མཐོ་བའི་མནོ་རིག་ཡར་དགས་
གཏང་ནིའི་ རྫོབ་རྫོན་ཐབས་
བྱས་ སྒྲ་ཚོགས་ ལག་ལེན་
འཐབ་ཚུགས་དགོ།

3.4.3 རྫོབ་རྫོན་གྱི་ མཐོ་
བའི་མནོ་རིག་ཡར་དགས་
གཏང་ནིའི་ དོན་ལུ་ བཞུགས་
ཚན་གྱི་རྫོབ་རྫོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་
མཉམ་རྟེན་སྒྲིག་ཚུ་ གཏང་
འབྲུའབད་ནི་དང་ ལག་ལེན་
འཐབ་ནི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་
ཚུགས་དགོ།

3.4.4 རྫོབ་རྫོན་གྱི་མཐོ་
བའི་མནོ་རིག་ ཡར་དགས་
གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ གསར་
བཏོད་དང་ བཞུགས་ཚན་གྱི་
རྫོབ་རྫོན་ཐབས་བྱས་བཟོ་ནི་
དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་
དགོ།

3.6 བད་དོན་སྐྱོད་ལེན་གྱི་
ཐབས་བྱས།

3.6.1 རྫོབ་རྫོན་གྱི་གོ་
བ་ལེན་ཐངས། བཅའ་མར་
གཏོགས་ནི་ གལ་གཏོགས་
འབད་ནི་དང་ རྒྱབ་འབྲས་
འབྲུང་ཐབས་ལུ་ བཞུགས་པའི་
ཐོག་དང་ རྣམ་འགྲུར་བརྒྱུད་
གྱི་ཐབས་བྱས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་
ཉ་གོ་དགོ།

3.6.2 རྫོབ་རྫོན་གྱི་གོ་
བ་ལེན་ཐངས། བཅའ་མར་
གཏོགས་ནི་ གལ་གཏོགས་
འབད་ནི་དང་ རྒྱབ་འབྲས་
འབྲུང་ཐབས་ལུ་ བཞུགས་པའི་
ལྷིང་ག་ཐོག་དང་ རྣམ་འགྲུར་
བརྒྱུད་གྱི་ རྫོབ་རྫོན་ཐབས་
བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་
ཚུགས་དགོ།

3.6.3 རྫོབ་རྫོན་གྱི་ གོ་
བ་ལེན་ཐངས། བཅའ་མར་
གཏོགས་ནི་ གལ་གཏོགས་
འབད་ནི་དང་རྒྱབ་འབྲས་འབྲུང་
ཐབས་ལུ་ བཞུགས་པའི་
དག་ཐོག་དང་རྣམ་འགྲུར་བརྒྱུད་
སྐྱོད་གྱི་ རྫོབ་རྫོན་ཐབས་བྱས་
སྒྲ་ཚོགས་རྫོན་ཚུགས་དགོ།

3.6.4 རྫོབ་རྫོན་གྱི་གོ་
བ་ལེན་ཐངས། བཅའ་མར་
གཏོགས་ནི་ གལ་གཏོགས་
འབད་ནི་དང་ རྒྱབ་འབྲས་
འབྲུང་ཐབས་ལུ་ བཞུགས་
ཚན་གྱི་ དག་ཐོག་དང་ རྣམ་
འགྲུར་བརྒྱུད་གྱི་ རྫོབ་རྫོན་
ཐབས་བྱས་ཚུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་གི་
གནས་སྐབས་གཞན་ཚུ་ནང་
མིག་སྐྱོམ་བཟུ་བཏུབ་པའི་ལག་
ལེན་ཚུ་ རྫོན་ཚུགས་དགོ།

3.8 རྫོབ་རྫོན་ལ་སྐྱད།

3.8.1 རྫོབ་རྫོན་ལ་སྐྱད་འདི་
ཚོང་ལ་ ཡར་ན་ ཨིང་སྐྱད་
ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

3.8.2 རྫོབ་རྫོན་ལ་སྐྱད་འདི་
ཚོང་ལ་ ཡར་ན་ ཨིང་སྐྱད་
ཐོགས་ཚགས་མེད་པར་ ལག་
ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།

3.8.3 རྫོབ་རྫོན་ལ་སྐྱད་འདི་
ཚོང་ལ་ ཡར་ན་ ཨིང་སྐྱད་
སྐྱོད་གྱི་སྐབས་དག་གི་ཐོག་ལས་
ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།

3.8.4 རྫོབ་རྫོན་ལ་སྐྱད་
འདི་ ཚོང་ལ་ ཡར་ན་ ཨིང་
སྐྱད་ ཐོགས་ཚགས་མེད་པར་
ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་
མཉམ་རྟེན་སྒྲིག་ཚུ་ འགོ་ཁྲིད་
འབད་ཚུགས་དགོ།

གནས་ཚད་ ༤ པ། འཆར་གཞི་དང་ སློབ་སྡོམ།

གནས་ཚད་འདི་ རེ་བ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས་འབྲས་ཐབས་ལུ་ ཚ་གཞུང་གི་ནང་དོན་ཚུ་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ལྷན་སྦྲུང་སྦྲུང་ལུ་ ལུ་ བསྐྱར་ཚུགས་པའི་ སློབ་དཔོན་གྱི་སྡོམ་གྲུབ་ཅིག་ལུ་གོ་མ་ཡིན། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ རང་དབང་ ཡང་ན་ མཉམ་རྟེན་གསུང་དང་གཅིག་ཁར་ ཟུང་རིག་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལས་ སློབ་སྡོམ་འཆར་གཞི་དང་ཐབས་བྱས་ཚུ་བཟོ་སྟེ་ དཔེ་སྟོན་འབད་ཚུགས་དགོ། སློབ་སྡོམ་འཆར་གཞི་ནང་ལུ་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས་ཡར་རྒྱས་གཏང་ཐབས་ཀྱི་ རྒྱ་ཚེ་བའི་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ཚུད་དགོ། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ལྷན་སྦྲུང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་སྦྱང་ཚུ་ མི་སྡེ་ལས་ཡང་འབྲོབ་ཚུགས་པ་ཡིན།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	ཟུང་ལྷན་སློབ་དཔོན།	ཟུང་འཕམ་སློབ་དཔོན།	མཚོག་འབྲུང་སློབ་དཔོན།
-------------------	--------------------	--------------------	--------------------	-----------------------

<p>༤.༡ ལྷན་སྦྲུང་སྡོམ་གསུབ་ཚུ་ དང་འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཡོད་ པའི་ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས།</p>	<p>༤.༡.༡ ལྷན་སྦྲུང་སྡོམ་གསུབ་ དང་འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཡོད་ པའི་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ རོས་འཛིན་འབད་དགོ།</p>	<p>༤.༡.༢ ལྷན་སྦྲུང་གསུབ་དང་འོས་ འབབ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་ འབྲས་ཚུ་ ལྷན་སྦྲུང་སྡོམ་གསུབ་ གྲུབ་དང་ འབྲེལ་མཐུན་ཡོད་པ་ སྟེ་བཟོ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>༤.༡.༣ ལྷན་སྦྲུང་གསུབ་དང་ གནོད་ལེན་ཅན་གྱི་ལྷན་སྦྲུང་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལྷན་སྦྲུང་ སྡོམ་གསུབ་གྲུབ་དང་འབྲེལ་མཐུན་ ཡོད་པ་སྟེ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ མཉམ་རྟེན་གསུང་ལུ་ ལས་སྟོན་ འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>༤.༡.༤ ལྷན་སྦྲུང་གསུབ་དང་ གནོད་ལེན་ཅན་གྱི་ལྷན་སྦྲུང་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལྷན་སྦྲུང་ སྡོམ་གསུབ་གྲུབ་དང་འབྲེལ་མཐུན་ ཡོད་པ་སྟེ་བཟོ་ནིའི་ལུ་ མཚོ་བའི་ རིག་ཅུལ་ཚུ་གསུང་སྟོན་འབད་ དེ་ མཉམ་རྟེན་གསུང་འགོ་མེད་ འབད་ཚུགས་དགོ།</p>
--	---	--	---	--

<p>༤.༢ སློབ་སྡོམ་འཆར་གཞི་ དང་ཟུང་རིམ།</p>	<p>༤.༢.༡ ཚ་གཞུང་གི་དགོས་ མཁོ་ཚུ་གྲུབ་ཐབས་ལུ་ ཤེས་ ཡོན་དང་རིག་ཅུལ་ཚུ་གོ་རིམ་ ལྷན་པའི་སློབ་སྡོམ་གྱི་ལག་ལེན་ དང་ཟུང་རིམ་ཚུ་ སྟོན་དགོ།</p>	<p>༤.༢.༢ ཚ་གཞུང་གི་དགོས་ མཁོ་ཚུ་གྲུབ་ཐབས་ལུ་ སློབ་ སྡོམ་ལག་ལེན། ལྷན་ཞིའི་བྱ་ རིམ། འཆར་གཞི་བཟུམ་ནི། དེ་ལས་ འཛིན་སྦྱོང་འབད་ནི་ཚུ་ རིམ་གྱིས་སྟེ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ ཚུགས་དགོ།</p>	<p>༤.༢.༣ ཚ་གཞུང་གི་དགོས་ མཁོ་དང་ སློབ་སྡོམ་གནས་ ལྷངས་མ་འདམ་ཚུ་ གྲུབ་ ཐབས་ལུ་ སློབ་སྡོམ་ལག་ལེན། ལྷན་ཞིའི་བྱ་རིམ། འཆར་གཞི་ བཟུམ་ནི། དེ་ལས་ འཛིན་ སྦྱོང་འབད་ནི་ཚུ་ རིམ་གྱིས་ བཟོ་སྟེ་ ལག་ལེན་འབབ་ ཚུགས་དགོ།</p>	<p>༤.༢.༤ ཚ་གཞུང་གི་དགོས་ མཁོ་དང་ སློབ་སྡོམ་གནས་ ལྷངས་མ་འདམ་ཚུ་ གྲུབ་ ཐབས་ལུ་ སློབ་སྡོམ་ལག་ལེན། ལྷན་ཞིའི་བྱ་རིམ། འཆར་གཞི་ བཟུམ་ནི། དེ་ལས་ འཛིན་ སྦྱོང་འབད་ནི་ཚུ་རིམ་གྱིས་བཟོ་ སྟེ་ མིག་སྟོན་བཟུ་བཏུབ་པའི་ དཔེ་སྟོན་འབད་དགོ།</p>
---	--	---	--	--

༤.༣ བརྗོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་
དང་ འཕུལ་རིག་བརྗོན་པའི
སློབ་སྦྱོར་མཁོ་ཆས།

༤.༣.༡ ལྷ་བ་སྐྱུང་གི་དམིགས་
ཡུལ་སྐྱབ་ཐབས་ལུ་ བརྗོན་
བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་ འཕུལ་རིག་
བརྗོན་ཏེ་ འོས་འབབ་ལྡན་པའི
སློབ་སྦྱོར་མཁོ་ཆས་ཚུ་ གང་མ་
ལ་རྒྱབ་ནི། ཡར་འགྲུལ་གཏང་
ནི། དེ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་
ནིའི་རིག་ཚུལ་ཚུ་སྦྱོར་ནི།

༤.༣.༢ ལྷ་བ་སྐྱུང་གི་དམིགས་
ཡུལ་སྐྱབ་ཐབས་ལུ་ བརྗོན་
བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་འཕུལ་རིག་
བརྗོན་ཏེ་ འོས་འབབ་ལྡན་
པའི་སློབ་སྦྱོར་མཁོ་ཆས་ཚུ་
གང་མ་ལ་རྒྱབ་ནི། ཡར་འགྲུལ་
གཏང་ནི། རིམ་སྒྲིག་འབད་
ནི། དེ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་
ཚུགས་དགོ།

༤.༣.༣ ལྷ་བ་སྐྱུང་གི་དམིགས་
ཡུལ་སྐྱབ་ཐབས་ལུ་ བརྗོན་
བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་འཕུལ་
རིག་བརྗོན་ཏེ་ འོས་འབབ་
ལྡན་པའི་སློབ་སྦྱོར་མཁོ་ཆས་
ཚུ་ གང་མ་ལ་རྒྱབ་ནི། ཡར་
འགྲུལ་གཏང་ནི། རིམ་སྒྲིག་
འབད་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་
ནི་ནང་ མཉམ་རྟེན་ཚུ་ལུ་
ལ་བཀོད་དང་ལམ་སྦྱོར་འབད་
ཚུགས་དགོ།

༤.༣.༤ ལྷ་བ་སྐྱུང་གི་དམིགས་
ཡུལ་སྐྱབ་ཐབས་ལུ་ བརྗོན་
བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་ འཕུལ་རིག་
བརྗོན་ཏེ་འོས་འབབ་ལྡན་པའི་
སློབ་སྦྱོར་མཁོ་ཆས་ཚུ་ བཟོ་
བཀོད་འབད་ནི་དང་ ཡར་
འགྲུལ་གཏང་ནི། དེ་ལས་ དབྱེ་
ཞིབ་འབད་ནི་ནང་ མཉམ་
རྟེན་ཚུ་ སློབ་གྲུའི་ཕྱི་ནང་
གཉིས་ལུ་ འགོ་ཁྲིད་འབད་
ཚུགས་དགོ།

༤.༤ དབྱེ་ཞིབ་འདི་ ལྷ་བ་སྐྱུང་
དང་ འབྲེལ་བ།

༤.༤.༡ ལྷ་བ་སྐྱུང་གྲུབ་འབྲས་
དང་ དབྱེ་ཞིབ་ཐབས་ལམ་
དེ་ལས་ སློབ་ཡུལ་ཚུ་གི་གྲུབ་
འབྲས་ཚུ་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཏེ་
གོ་དགོ།

༤.༤.༢ སློབ་ཡུལ་གི་གྲུབ་
འབྲས་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
ལྷ་བ་སྐྱུང་གྲུབ་འབྲས་ ལྷ་བ་
ཐབས་ལུ་ འཆར་གཞི་དང་
དབྱེ་ཞིབ་ཐབས་ལམ་སྒྲོལ་ཚུ་གས་
ཚུ་ བཟོ་སྦྱེ་ལག་ལེན་འཐབ་
ཚུགས་དགོ།

༤.༤.༣ སློབ་ཡུལ་གི་གྲུབ་
འབྲས་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
ལྷ་བ་སྐྱུང་གྲུབ་འབྲས་ ལྷ་བ་
ཐབས་ལུ་ འཆར་གཞི་བརྩམ་
ནི་དང་ བཅུ་ལུ་ ཅན་གྱི་དབྱེ་
ཞིབ་ཐབས་ལམ་ སྒྲོལ་ཚུ་གས་
ཡོད་མི་ཚུ་ མཉམ་རྟེན་ཚུ་
ལུ་ ལ་བཀོད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་
འབད་ཚུགས་དགོ།

༤.༤.༤ ལྷ་བ་སྐྱུང་གྲུབ་འབྲས་
སྐྱབ་ཐབས་ལུ་ སློབ་ཡུལ་གི་
གྲུབ་འབྲས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དབྱེ་
ཞིབ་འབད་ནི་ནང་མཉམ་ཐོབ་པའི་
རིག་ཚུལ་ལག་ལེན་འཐབ་ཞེན་
ན་ འགོ་ཁྲིད་འབད་ནི། འཆར་
གཞི་བརྩམ་ནི་དང་ ལས་རིམ་
གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་བརྗོན་
ཚུ་སྦྱོང་ཚུགས་དགོ།

༤.༥ མི་སྤྲེའི་གནས་སྤངས་དང་
ལྷ་བ་སྐྱུང་།

༤.༥.༡ སློབ་སྦྱོར་བྱ་རིམ་ཡར་
རྒྱས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ མི་
སྤྲེའི་གནས་སྤངས་ཚུ་ཏེ་གོ་དགོ།

༤.༥.༢ སློབ་སྦྱོར་བྱ་རིམ་
ཡར་རྒྱས་གཏང་ནིའི་དོན་
ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་མི་སྤྲེའི་གནས་
སྤངས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་
ཚུགས་དགོ།

༤.༥.༣ སློབ་སྦྱོར་བྱ་རིམ་ཡར་
རྒྱས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ མཉམ་
རྟེན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ མི་
སྤྲེའི་གནས་སྤངས་ཚུ་ ལག་
ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།

༤.༥.༤ སློབ་སྦྱོར་བྱ་རིམ་ཡར་
རྒྱས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ མི་
སྤྲེའི་གནས་སྤངས་ཚུ་ ལག་
ལེན་འཐབ་ནི་ནང་ མིག་སྦྱོས་
ལུ་བརྟེན་པའི་དཔེ་སྦྱོར་འབད་
ཚུགས་དགོ།

གནས་ཚད་ 4 ལ། དབྱེ་ཞིབ་དང་སྒྲིག་ལུ།

གནས་ཚད་འདི་ནང་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ལྷན་སྐྱེད་སྐྱབ་འབྲས་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ལུ་ སུམ་པའི་ཐབས་ལམ་དང་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་མཁོ་ཚུ་ལྷན་ ཚོགས་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཚུ་གི་སྐྱོར་ལས་ གཙོ་བོ་བཏོན་ཏེ་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ སློབ་ཚུལ་ཚུ་འཛོལ་ཐང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལྷ་ རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཞིན་ན་ དེ་དང་བསྐྱེད་པའི་བསམ་ལེན་ཚུ་ སུམ་ ཡང་ན་ བདག་འཛིན་པ་ཚུ་ལུ་ བྱིན་ཚུགས་དགོ་པའི་རེ་བ་བསྐྱེད་པ་ ཨིན། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ དབྱེ་ཞིབ་གནས་སྐྱེད་ཚུ་ སློབ་སྟོན་གྱི་འགོ་སྐྱོང་ས་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ སློབ་སྟོན་གྱི་བྱ་ རིམ་ཡར་རྒྱས་གཏང་མ་ཨིན།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	ཟུང་ལྷན་སློབ་དཔོན།	ཟུང་འཕམ་སློབ་དཔོན།	མཚོག་འཕྲུལ་སློབ་དཔོན།
4.1 སློབ་འབད་དབྱེ་ཞིབ་ཐབས་ ལྷན་གྱི་ བཟོ་བཀོད་དང་ བདམས་སྐྱོང་།	4.1.1 ཚ་གཞུང་དགོས་མཁོ་ དང་འཁྲིལ་བའི་དོན་བཟུང་དང་ ཅུས་རྒྱུན་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ ལྷན་ཚུ་ བཟོ་ནི་ གནས་འཐུ་ འབད་ནི། འགོ་འཛིན་འཐབ་ནི་ ཚུ་ཞེས་དགོ།	4.1.2 ཚ་གཞུང་དགོས་མཁོ་ དང་འཁྲིལ་བའི་དོན་བཟུང་དང་ ཅུས་རྒྱུན་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ ལྷན་ཚུ་ བཟོ་ནི། གནས་འཐུ་ འབད་ནི། རིམ་སྐྱིལ་འབད་ནི། ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་འབད་ ཚུགས་དགོ།	4.1.3 ཚ་གཞུང་དགོས་མཁོ་ དང་འཁྲིལ་བའི་དོན་བཟུང་དང་ ཅུས་རྒྱུན་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ ལྷན་ཚུ་ བསྐྱེད་ཞིབ་འབད་ནི། བཟོ་ནི། གནས་འཐུ་འབད་ནི། རིམ་སྐྱིལ་འབད་ནི་ནང་ མཉམ་ རོགས་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ ཚུགས་དགོ།	4.1.4 ཚ་གཞུང་དགོས་མཁོ་ དང་འཁྲིལ་བའི་མན་ལུས་ཚན་ གྱི་དོན་བཟུང་དང་ ཅུས་རྒྱུན་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ལྷན་ཚུ་ བཟོ་ནི། གནས་འཐུ་འབད་ནི། འགོ་འཛིན་འཐབ་ནི་འཛིན་སྐྱོང་ དང་ལམ་སྟོན་ཚུ་ དབྱེ་ཞིབ་ འབད་ནི་ནང་འགོ་ཁྲིད་འབད་ ཚུགས་དགོ།
4.2 སློབ་ཚུལ་ཚུ་གི་ ཡར་ རྒྱས་དང་སྐྱབ་འབྲས་ཚུ་ ལྷ་ རྟོག་དང་ དབྱེ་ཞིབ།	4.2.1 སློབ་ཚུལ་གི་ མཐར་ མོན་གནས་སྐྱེད་ ལག་ལེན་ འཐབ་སྟེ་ སློབ་ཚུལ་གི་ཡར་ རྒྱས་དང་སྐྱབ་འབྲས་ཚུ་ལྷ་ རྟོག་དང་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་རིག་པ་ སྟོན་དགོ།	4.2.2 སློབ་ཚུལ་གི་མཐར་མོན་ གནས་སྐྱེད་ལག་ལེན་འཐབ་ ལྷ་ ཁོང་གི་ཡར་རྒྱས་དང་སྐྱབ་ འབྲས་ཚུ་ལྷ་རྟོག་དང་ དབྱེ་ ཞིབ་འབད་ཚུགས་དགོ།	4.2.3 སློབ་ཚུལ་གི་ཡར་རྒྱས་ དང་སྐྱབ་འབྲས་ ལྷ་རྟོག་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ མཉམ་ རོགས་ཚུ་ལུ་ སློབ་ཚུལ་ གི་མཐར་མོན་གནས་སྐྱེད་ ཚུ་ བཤད་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ འབད་དགོ།	4.2.4 སློབ་ཚུལ་གི་སྐྱབ་ འབྲས་དང་ཡར་རྒྱས་ ལྷ་རྟོག་ དང་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཁོང་ གི་མཐར་མོན་གནས་སྐྱེད་ཚུ་ མན་ལུས་ཚན་གྱི་དབྱེ་དབྱེད་ འབད་ནི་ནང་ མིག་ལྡོས་བལྟ་ བཏུབ་པའི་རིག་ཅུལ་སྟོན་ ཚུགས་དགོ།
4.3 སློབ་སྟོན་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ དོན་ལུ་ བསམ་ལེན།	4.3.1 སློབ་ཚུལ་གི་ ལུ་ལུལ་ ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་ རེས་ བདེན་དང་ སུམ་ཐོགས་ཚན་གྱི་ བསམ་ལེན་གྱི་རིགས་ ཅུས་ ཐོག་ལུ་ བྱིན་ཚུགས་པའི་ ཐབས་ལྷན་ཚུ་ དོན་འཛིན་ འབད་དགོ།	4.3.2 སློབ་ཚུལ་གི་ ལུ་ ལུལ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་རེས་ བདེན་དང་ སུམ་ཐོགས་ཚན་གྱི་ བསམ་ལེན་གྱི་རིགས་ཅུས་ཐོག་ ལུ་ བྱིན་ཚུགས་པའི་ཐབས་ ལྷན་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ ཚུགས་དགོ།	4.3.3 སློབ་ཚུལ་ཚུ་ ཁོང་ རའི་ལྷན་སྐྱེད་ཡར་རྒྱས་གཏང་ བེད་དང་ བསམ་ཞིབ་འབད་ནི་དེ་ དོན་ལུ་ སེམས་ལུགས་བྱིན་ཏེ་ རེས་བདེན་དང་ སུམ་ཐོགས་ ཚན་གྱི་བསམ་ལེན་གྱི་རིགས་ ཅུས་ཐོག་ལུ་ བྱིན་ཚུགས་པའི་ དོན་སྐྱིལ་གྱི་ཐབས་ལྷན་ཚུ་ གནས་འཐུ་དང་སྐྱིལ་བཙོས་ འབད་ཚུགས་དགོ།	4.3.4 སློབ་ཚུལ་ཚུ་ ཁོང་ རའི་ལྷན་སྐྱེད་ཡར་རྒྱས་གཏང་ བེད་དང་ བསམ་ཞིབ་འབད་ནི་དེ་ དོན་ལུ་ སེམས་ལུགས་བྱིན་ཏེ་ རེས་བདེན་དང་ སུམ་ཐོགས་ ཚན་གྱི་བསམ་ལེན་གྱི་རིགས་ ཅུས་ཐོག་ལུ་བྱིན་ཚུགས་པའི་ དོན་སྐྱིལ་གྱི་ཐབས་ལྷན་ཚུ་བཟོ་ བཀོད་འབད་དེ་ བསྐྱར་སྐྱོང་ འབད་ཚུགས་དགོ།

4.4 བརྟམ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་
བྱས་སྐྱོན་ཚོགས་ བཟོ་བཞོན་
དང་བེད་སྤྱོད།

4.4.1 ཇི་བ་བཟོ་ཐངས་དང་ཇི་
བཞོན་འཆར་གཞིའི་རིུ་མིག།
སྐྱུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི། ཇི་བའི་
ལྷན་དག། བྱ་སྤྱོད་རིམ་པ་ཚུ་
ཤེས་པ་སྟེ། འབད་དགོ།

4.4.2 ལན་ཤོག་ཚུ་ བདེན་
ཁྲུངས་དང་བཅས་པ་སྟེ། གནས་
རིམ་ཕྱི་མིའི་དོན་ལུ་ ཇི་བའི་
ལྷན་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་
ཚུའི་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་
ཏེ་བརྟམ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཚུ་
ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།

4.4.3 བརྟམ་ཞིབ་ཐབས་བྱས་
ཚུའི་བཟོ་བཞོན་དང་བེད་སྤྱོད་
ཡར་དུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ མཉམ་
རོགས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
མཉམ་རུབ་འབད་ཚུགས་དགོ།

4.4.4 ཐན་ལུ་ཚན་ཀྱི་
རྟམ་ཞིབ་ཐབས་བྱས་བཟོ་
བཞོན་འབད་ནི། ཇི་བ་བཟོ་
ནི། སྐྱུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་བཟོ་
ནི། གནས་རིམ་ཕྱི་མིའི་དོན་ལུ་
མཉམ་རོགས་ཚུ་ལུ་ ལག་སྤོན་
འབད་ཚུགས་དགོ།

4.4 རྫོབ་སྤོན་བྱ་ལུགས་ཡར་
དུགས་དོན་ལུ་ དེ་ཕྱི་ཞིབ་
གནས་སྤྱད་ལག་ལེན།

4.4.1 རྫོབ་སྤོན་བྱ་ལུགས་
ཡར་དུགས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་
དེ་ཕྱི་ཞིབ་གནས་སྤྱད་ཀྱི་དགོས་
དོན་ཚུ་ ཏེ་གོ་ཡོད་པའི་གསལ་
སྤོན་འབད་དགོ།

4.4.2 འོས་འབབ་དང་བསྐྱུན་
ཏེ་ དེ་ཕྱི་ཞིབ་གནས་སྤྱད་ཚུ་
རྫོབ་སྤོན་བྱ་ལུགས་ལེགས་
བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བེད་སྤྱོད་
འབད་ཚུགས་དགོ།

4.4.3 འོས་འབབ་དང་བསྐྱུན་
ཏེ་ རྫོབ་སྤོན་བྱ་ལུགས་ལེགས་
བཅོས་ཀྱི་སྐྱོར་ལས་ བརྟམ་སྤྱོད་
ཀྱི་དོན་ལུ་ མཉམ་རོགས་
ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་དེ་ཕྱི་ཞིབ་
གནས་སྤྱད་ཚུ་ དེ་ཕྱི་དཔུང་
འབད་ཚུགས་དགོ།

4.4.4 འོས་འབབ་དང་བསྐྱུན་
ཏེ་ རྫོབ་སྤོན་བྱ་ལུགས་ཚུ་
བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་ དེ་ཕྱི་ཞིབ་
གནས་སྤྱད་ཚུ་ ཐན་ལུ་ཚན་
སྟེ། ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ནང་
མཉམ་རོགས་ཚུ་ལུ་ འགོ་བྱིད་
འབད་ཚུགས་དགོ།

4.6 རྫོབ་སྤྱུག་གི་ཡར་རྒྱས་
དང་རྒྱབ་འབྲས་ ཉེ་ལས་ ཉེར་
མཁའི་བརྟམ་དོན་སྤྱོད་ལེན།

4.6.1 རྫོབ་སྤྱུག་གི་ཡར་རྒྱས་
དང་ རྒྱབ་འབྲས་ ཉེ་ལས་
ཉེར་མཁའི་དོན་ལུ་ བརྟམ་
སྤྱོད་ལེན་ཀྱི་ཐབས་བྱས་སྐྱོན་
ཚོགས་ལུ་ རྒྱས་ཚལོ་དཔ་
སྟེ། དགོ།

4.6.2 ཐམ་དང་བདག་
འཛིན་པ་ཚུ་གིས་གཙོས་པའི་
འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལུ་ ལུས་
རྒྱན་ཏེ། རྫོབ་སྤྱུག་ཚུའི་ཉེར་
མཁའི་གནད་དོན་དང་ ཉེ་ལས་
ཡར་རྒྱས་དང་རྒྱབ་འབྲས་ཚུ་
གསལ་རིལ་རིམ་བཟུང་སྤྱོད་
འབད་ཚུགས་དགོ།

4.6.3 ཐམ་དང་བདག་འཛིན་
པ་ཚུ་གིས་གཙོས་པའི་འབྲེལ་
ཡོད་ཀྱི་ལུ་ ལུས་རྒྱན་ཏེ། རྫོབ་
སྤྱུག་ཚུའི་ ཉེར་མཁའི་གནད་
དོན་དང་ ཉེ་ལས་ ཡར་རྒྱས་
དང་རྒྱབ་འབྲས་ཚུ་ བརྟམ་སྤྱོད་
འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ཐན་
ལུ་ཚན་ཀྱི་བརྟམ་དོན་སྤྱོད་ལེན་
ཀྱི་རིག་ཅུལ་ཚུ་ ལག་ལེན་
འཐབ་ཚུགས་དགོ།

4.6.4 མཉམ་རོགས་ཚུ་
ལུ་ རྫོབ་སྤྱུག་གི་ཉེར་མཁའི་
གནད་དོན་ཚུ་ དེས་གཏན་སྟེ།
བརྟམ་སྤྱོད་འབད་ནིའི་དོན་ལས་
ཐབས་བྱས་སྐྱོན་ཚོགས་ཚུ་ བརྟམ་
སྤོན་འབད་ཚུགས་དགོ།

གནས་ཚད་ ༤ པ། རང་ཉིད་ཡར་བསྐྱེད་དང་ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ།

གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་སྟོན་གྱི་བྱ་ལུགས་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ཞིན་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གི་ཡིད་ཆེས་དང་གཞི་ཚུ་ གཤམ་ཆེ་བའི་སྐོར་ ལས་གཞི་བོར་བཏོན་མ་ཡིན། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ རྒྱ་རིག་གི་དམིགས་ལུ་ལ་བཟོ་ནི་དང་ ཆོ་གང་གི་ལྟ་བུ་སྦྲུང་ནང་ བསམ་ཞིབ་གི་ ཐོག་ལུ་གནས་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་སྟོན་མ་ཡིན། རང་ཉིད་ཡར་བསྐྱེད་དང་ རྒྱ་རིག་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ རྒྱ་རིག་ཅན་ གྱི་མི་ངོམ་ཚུ་དང་ འབྲེལ་མཐུན་འབད་ནི་འོ་སྐབས་འཚོ་ཡོང་། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་ ལག་ལེན་ཚུ་ རྒྱ་ཤོས་ཅིག་གི་ བརྩི་ཁྱད་ས་སྟོན་ཏེ་ སློབ་སྟོན་ལཱ་འགན་གྱི་ངོ་སྟོན་མ་ཡིན།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	བྱ་ལུགས་སློབ་དཔོན།	བྱ་ལུགས་སློབ་དཔོན།	མཚོག་གྱུར་སློབ་དཔོན།
༤.༡ སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ།	༤.༡.༡ སློབ་སྟོན་གཞི་བཏོན་གྱི་ཐོག་ལུ་ རང་སོའི་སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་ ཅིག་གི་སྐོར་ལས་སྦྲུང་བ་ལྟུགས་དགོ།	༤.༡.༢ སློབ་སྟོན་གཞི་བཏོན་གྱི་ཐོག་ལུ་ རང་སོའི་སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་ལག་ལེན་འཐབ་ལྟུགས་དགོ།	༤.༡.༣ སློབ་སྟོན་གཞི་བཏོན་གྱི་ཐོག་ལུ་ སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་ ལག་ལེན་མ་འདྲེལ་ཡོད་མི་ཚུ་ སློབ་དཔོན་མཉམ་རྒྱུ་ལུ་ ལས་སྟོན་འབད་ལྟུགས་དགོ།	༤.༡.༤ སློབ་དཔོན་མཉམ་རྒྱུ་ རོགས་ཚུ་སེམས་ལུགས་བསྐྱེད་བཟུལ་སྟེ་ སློབ་ཁང་ནང་གི་ ཉམས་སྦྱོང་དང་ལཱ་ལུ་ཡར་བསྐྱེད་ལྟུགས་ལུ་ སློབ་སྟོན་གཞི་བཏོན་གྱི་ཐོག་ལུ་ སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་ ག་བས་དགའ་ཚུ་ དཔེ་སྟོན་འབད་ལྟུགས་དགོ།
༤.༢ སློབ་སྟོན་བྱ་ལུ་གི་མིང་གཏང་མ།	༤.༢.༡ སློབ་སྟོན་བྱ་ལུ་མིང་གཏང་མ་ཉམས་པར་ བཞག་ལྟུགས་ནི་འདོན་ལུ་འོས་འབབ་ཡོད་པའི་བྱ་ལུ་ཚུ་ རྩམས་བཟུ་ཅན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་ དེ་ལས་གྲུས་ཞབས་དང་ རྒྱ་ལུགས་ཚུ་ སློབ་སྟོན་དགོ།	༤.༢.༢ སློབ་སྟོན་བྱ་ལུ་མིང་གཏང་མ་ཉམས་པར་ བཞག་ལྟུགས་ནི་འདོན་ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་བྱ་ལུ་ ཚན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་ དེ་ལས་གྲུས་ཞབས་དང་དང་བཏོན་གྱི་བྱ་ལུགས་ཚུ་ སློབ་སྟོན་དགོ།	༤.༢.༣ སློབ་སྟོན་མིང་གཏང་མ་ཉམས་པར་ བཞག་ལྟུགས་ནི་འདོན་ལུ་ སློབ་སྟོན་ལམ་ལུགས་ཡོད་པ་ བཟོ་ནི་འཐབས་ལུ་ མཉམ་རྒྱུ་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལུ་ རྒྱ་ལུ་ཚུ་དང་ལྟ་བུ་གི་སྟོན་སྟེན་ཚུ་ རོས་འཛིན་འབད་ཐོག་ལས་ སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་ལུ་ ལཱ་ལུ་མིང་གཏང་མ་ཉམས་པར་ བཞག་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་དགོ།	༤.༢.༤ སློབ་སྟོན་མིང་གཏང་མ་ཉམས་པར་ བཞག་ལྟུགས་ནི་འདོན་ལུ་ སློབ་སྟོན་དང་ལྟ་བུ་གི་ལས་ལུགས་ གཞི་བཟུལ་ལུ་ འདི་འདི་ མིང་གཏང་མ་ཉམས་པར་ བཞག་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་དགོ།

6.3 རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་བསམ་ཞེས་དང་
ལྷ་བསྐྱེད།

6.3.1 རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
ལེན་ཡར་དྲགས་གཏང་ནི་དོན་
ལུ་ རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་བསམ་ཞེས་དང་
ལྷ་བསྐྱེད་ཚུ་ གཤམ་ཚེ་ལོ་རྒྱུ་
ལས་ཉ་གོ་ཡོད་པའི་དཔེ་རྒྱུ་
འབད་དགོ།

6.3.2 རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
ལེན་ཡར་དྲགས་གཏང་ནི་
དོན་ལུ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་བསམ་ཞེས་
དང་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུ་ནང་ འབྲེལ་
གཏོགས་འབད་དགོ།

6.3.3 རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་མཉམ་
རྒྱ་ལུ་གི་ལག་ལེན་ཡར་
དྲགས་གཏང་ནི་དོན་ལུ་རྒྱ་
རྒྱ་བསམ་ཞེས་དང་ ལྷ་
བསྐྱེད་ལས་སྐྱ་ཚུ་འགོ་འབྲེན་
འབབ་ཚུ་གསུང་དགོ།

6.3.4 རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་མཉམ་
རྒྱ་ལུ་གི་ལག་ལེན་ཡར་ ལག་
ལེན་ཡར་དྲགས་གཏང་བབས་
ལུ་ རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་བསམ་ཞེས་དང་
ལྷ་བསྐྱེད་ལས་སྐྱ་ཚུ་འགོ་རྒྱ་བསྐྱེད་
ལྱི་དོན་ལུ་ རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་གྲ་
དང་རྒྱ་རྒྱ་གཞན་ཚུ་ལུ་ སན་
པའི་འགོ་ལྷིད་ཀྱི་རྒྱ་ཚེས་ཚུ་
གསལ་སྤྱོད་འབད་ཚུ་གསུང་དགོ།

6.4 རྒྱ་རྒྱ་གོང་འཕེལ་གྱི་
དམིགས་ལུ་ལུ།

6.4.1 འབྲུག་གི་རྒྱ་རྒྱ་
རྒྱ་རྒྱ་གནས་ཚད་འདི་ལུ་
གཞི་བཞག་སྟེ་ རྒྱ་རྒྱ་གོང་
འཕེལ་གྱི་དམིགས་ལུ་ཚུ་ ཉ་
གོ་ཐབས་ལུ་ སེམས་བྱུགས་
བསྐྱེད་ནི་དཔེ་རྒྱུ་འབད་དགོ།

6.4.2 འབྲུག་གི་རྒྱ་རྒྱ་
རྒྱ་རྒྱ་གནས་ཚད་འདི་ལུ་
གཞི་བཞག་སྟེ་ རྒྱ་རྒྱ་གོང་
འཕེལ་གྱི་དམིགས་ལུ་ཚུ་བརྗོ་
ཚུ་གསུང་དགོ།

6.4.3 མཉམ་རྒྱ་ལུ་
འབྲུག་གི་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
གི་གནས་ཚད་འདི་ བསམ་
ཞེས་འབད་དེ་ རྒྱ་རྒྱ་གོང་
འཕེལ་གྱི་དམིགས་ལུ་ཚུ་
བརྗོ་མཉམ་མཉམ་ བསྐྱེད་ནི་དང་
རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཚུ་གསུང་དགོ།

6.4.4 འབྲུག་གི་རྒྱ་རྒྱ་
རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་གནས་ཚད་
འདི་ནང་གི་ གཏོང་བབ་པའི་
དམིགས་ལུ་དང་ བརྗོ་དོན་
ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ རྒྱ་རྒྱ་
ཡར་དྲགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཚུ་
ལེགས་སྤྱོད་ཀྱི་འགོ་ལྷིད་འབད་
ཚུ་གསུང་དགོ།

6.5 མཉམ་རྒྱ་ལུ་དང་
གཞི་བཞག་ལུ་རྒྱ་རྒྱ་གི་འབྲེལ་
མཉམ་ལུ།

6.5.1 རྒྱ་རྒྱ་ལག་ལེན་
ཡར་དྲགས་གཏང་བབས་ལུ་
རྒྱ་རྒྱ་གི་འབྲེལ་མཉམ་ཚུ་
ནང་ འབྲེལ་གཏོགས་འབད་
ནི་དོན་གོ་སྐབས་འཚོལ་དགོ།

6.5.2 ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ནི་དང་
ལག་ལེན་ཡར་དྲགས་གཏང་
བབས་ལུ་ རྒྱ་རྒྱ་འབྲེལ་
མཉམ་ཚུ་གཏོགས་འབད་
ཚུ་གསུང་དགོ།

6.5.3 ཤེས་ཡོན་དང་ ལག་
ལེན་དྲག་ཤོས་ཚུ་སྤེལ་ནི་དོན་
ལུ་ རྒྱ་རྒྱ་གི་ལྷི་ནང་གཉེས་ལུ་
རྒྱ་རྒྱ་འབྲེལ་མཉམ་ཚུ་ནང་
རང་ཡོང་ཡེ་འབད་ སན་སྟོགས་
འབད་ཚུ་གསུང་དགོ།

6.5.4 རྒྱ་རྒྱ་ལུ་འབྲེལ་
དང་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་
ལག་ལེན་གོང་འཕེལ་གཏང་
ནི་དོན་ལུ་ རྒྱ་རྒྱ་དང་
རྒྱ་ལོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལས་
རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་མཉམ་རྒྱ་ལུ་
གི་རྒྱ་རྒྱ་འབྲེལ་མཉམ་ཚུ་
ནང་ གཤམ་གཏོགས་ལྱི་དོན་ལུ་
འགོ་ལྷིད་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་
ཚུ་གསུང་དགོ།

གནས་ཚད་ གྲླེ་བ། རྒྱ་རིག་གི་ལུ་ནང་ཟུལ་གཏོགས་དང་ འབྲུག་པའི་བརྩི་མཐོང་།

གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ སྤྱི་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་གཏང་བསྐྱབ་ནིའི་དོན་ལས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ཡམས་དང་མི་སྡེ་དང་ཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་ སྤྱི་མཐུན་གྱི་འགན་ཁུར་འབག་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟེན་མ་ཡིན། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ གནས་ཚད་མཐོ་བའི་བསམ་སྦྱོར་དང་འབྲུག་རིག་ཡོད་དགོ་པའི་ བྱེད་སྤྱོད་ལཱ་ལྟ་ཡིན། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ཀྱུན་སྦྱོར་ཚུ་གིས་གཞག་དང་ སློབ་གྲུའི་སྤོང་བུ་ཚུ་གིས་མ་དོ་བར་ ཁོང་རའི་འབྲུག་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ དལ་དབང་དང་འགན་ཁུར་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཤེས་དགོ། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྩི་མཐོང་། ཐ་དམ་ཚོགས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཚུ་བརྩི་ཤེས་དགོ།

དམིགས་གཏང་གི་ཞལ་ཞུ།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	འབྲུག་རིག་སློབ་དཔོན།	འབྲུག་འཕགས་སློབ་དཔོན།	མཚོག་འབྲུག་སློབ་དཔོན།
<p>མ.ཉ. ཡམས་དང་མི་སྡེའི་ ཟུལ་གཏོགས།</p>	<p>མ.ཉ.ཉ ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ནིའི་ རྒྱ་རིམ་ནང་ ཡམས་ ཡང་ ན་ བདག་འཛིན་པ་དང་མི་ སྡེའི་ཟུལ་གཏོགས་འབད་ དགོ་པ་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལས་ ཉ་གོ་དགོ།</p>	<p>མ.ཉ.ཉ ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ནིའི་ རྒྱ་རིམ་ནང་ ཡམས་ ཡང་ ན་ བདག་ འཛིན་པ་དང་མི་སྡེ་ཚུ་ ཟུལ་ གཏོགས་འབད་བཅུག་དགོ།</p>	<p>མ.ཉ.ཉ ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ནིའི་ རྒྱ་རིམ་ནང་ ཡམས་ ཡང་ ན་ བདག་འཛིན་པ་དང་མི་སྡེ་ཚུ་ སྤྱི་མཐུན་དེར་ཟུལ་གཏོགས་ འབད་བཅུག་ཞེན་ན་ མཐུན་ ལས་ཡར་དྲགས་གཏང་ཚུ་གསལ་ དགོ།</p>	<p>མ.ཉ.ཉ ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ནིའི་ རྒྱ་རིམ་ ནང་ ཡམས་ཡང་ན་ བདག་འཛིན་ པ་དང་ བྱེད་སྤོང་ཆེ་བའི་ མི་ སྡེ་ཚུ་ མཉམ་སྡེ་བ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ མཐུན་ལས་ཡར་དྲགས་གཏང་སྡེ་ ཁོང་གི་མཉམ་འབྲེལ་ག་དེ་མང་མང་ བཟོ་ཚུ་གསལ་དགོ།</p>
<p>མ.ཉ. རྒྱ་རིག་གི་གཞི་རྩ་ དང་ ཀྱུན་སྦྱོར།</p>	<p>མ.ཉ.ཉ སློབ་དཔོན་གྱི་ཀྱུན་ སྦྱོར་ཚུ་གིས་གཞག་དང་གཞན་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་གཞི་ཚུ་ནང་ འཛིན་དོ་བཟུམ་སྡེ་ རྒྱ་ རིག་གི་བཟང་སྦྱོར་དང་ཀྱུན་ སྦྱོར་གྱི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་སྡེ་ སྦྱོར་དགོ།</p>	<p>མ.ཉ.ཉ སློབ་དཔོན་གྱི་ཀྱུན་སྦྱོར་ ཚུ་གིས་གཞག་གི་དགོངས་དོན་དང་ འཛིན་ཏེ་ སློབ་སྦྱོར་འབྲུག་ གི་ ཀྱུན་སྦྱོར་དང་ཚུ་གིས་གཞག་ཚུ་ ལུ་གནས་དགོ་པའི་ཁར་ གཞན་ ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་གཞི་ཚུ་ དང་འཛིན་ཏེ་གནས་ཚུ་གསལ་དགོ།</p>	<p>མ.ཉ.ཉ སློབ་དཔོན་གྱི་ཀྱུན་ སྦྱོར་ཚུ་གིས་གཞག་གི་དགོངས་ དོན་དང་འཛིན་ཏེ་ སློབ་སྦྱོར་ རྒྱ་རིག་གི་ ཀྱུན་སྦྱོར་དང་ ཚུ་གིས་གཞག་ཚུ་དང་ གཞན་ ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་གཞི་གཞི་ ཚུ་དང་འཛིན་ཏེ་ མཉམ་ རྟེན་ཚུ་ལུ་ སློབ་སྦྱོར་འབད་ ཐངས་ཀྱི་བསྐྱབ་སྦྱོར་འབད་ ཚུ་གསལ་དགོ།</p>	<p>མ.ཉ.ཉ མཉམ་རྟེན་ཚུ་ སློབ་ དཔོན་གྱི་ཀྱུན་སྦྱོར་ཚུ་གིས་གཞག་གི་ དགོངས་དོན་དང་འཛིན་ཏེ་ སློབ་ སྦྱོར་འབྲུག་རིག་གི་ ཀྱུན་སྦྱོར་དང་ ཚུ་གིས་གཞག་ཚུ་དང་ གཞན་ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་གཞི་ཚུ་ལུ་གནས་ བཅུག་ནིའི་དོན་ལས་ མེས་ བུགས་བསྐྱེད་ཐབས་ལུ་ མིག་ སྦྱོར་བཟུ་བཟུ་བའི་བྱེད་སྤོང་ ཚུ་ སྦྱོར་ཚུ་གསལ་དགོ།</p>

ལ.ལ. སློབ་གྲུའི་སྲིད་བྱུས་
དང་བྱ་སྤྱོད།

ལ.ལ.༡ སློབ་གྲུའི་ལས་རིམ་
ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ནང་
ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་
དང་མཐུན་ལམ་དམ་གཟབ་
བཞག་སྟེ་ སློབ་གྲུའི་སྲིད་
བྱུས་དང་ བྱ་རིམ་ཚུ་ ཉ་གོ་
ཡོད་པའི་གསལ་སྟོན་འབད་
ཚུ་གསུང་དགོ།

ལ.ལ.ལ སློབ་གྲུའི་ལས་རིམ་ཚུ་
ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ནང་ལུ་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་མཐུན་
ལམ་དམ་གཟབ་བཞག་སྟེ་ སློབ་
གྲུའི་སྲིད་བྱུས་དང་ བྱ་རིམ་ཚུ་
སྤྲོ་མཐུན་དེ་གནས་ཚུ་གསུང་
དགོ།

ལ.ལ.ལ ལག་ལེན་ནང་ཡོད་
པའི་སྲིད་བྱུས་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་
འབད་དེ་ ལེགས་བཅོས་ཀྱི་
རྒྱབ་སྐྱོན་བྱིན་ནི་དང་། རུས་
མཐུན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་
འཕྲིལ་ཏེ་ སློབ་གྲུའི་སྲིད་བྱུས་
གསུང་པ་ཚུ་བཅུམ་ཚུ་གསུང་
དགོ།

ལ.ལ.ཆ སློབ་གྲུའི་སྲིད་བྱུས་ལག་
ལེན་འཐབ་བཟུག་ནི་དང་ ལེགས་
སྐྱར་གྱི་དོན་ལུ་ གོ་ས་བསྐྱར་འགོ་
འདྲེན་འཐབ་ཚུ་གསུང་དགོ།

ལ.ཆ འབྲུག་པའི་ལམ་
སྲོལ་དང་བརྩེ་མཐོང་།

ལ.ཆ.༡ ཐང་མ་ཚེག་དང་ལས་
རྒྱ་འབྲས་ ལེགས་ཤོམ་འབད་
བརྩེ་ཤེས་པའི་ གསལ་སྟོན་
འབད་ཞེན་མ་ད་ རུས་རྒྱུན་
འབྲུག་པའི་སྲིག་ལམ་རྣམ་
གཞག་དང་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་
སྟོན་དགོ།

ལ.ཆ.ལ རུས་རྒྱུན་དུ་ མཉམ་
རྩལ་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་དང་
གཅིག་ཁར་ འབྲུག་པའི་སྲིག་
ལམ་རྣམ་གཞག་དང་ ཐང་མ་
ཚེག་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་ལས་
འབྲེལ་བ་འཐབ་ཤེས་དགོ།

ལ.ཆ.ལ རུས་རྒྱུན་དུ་ མཉམ་
རྩལ་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་
ཐང་མ་ཚེག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་བརྩེ་མཐོང་དང་ འབྲུག་པའི་
སྲིག་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་ལག་
ལེན་ནང་ དཔེ་སྟོན་བཏུབ་སྟེ་
བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་
འབད་ཚུ་གསུང་དགོ།

ལ.ཆ.ཆ རྒྱབ་ཚད་ཆེ་བའི་མི་སྡེ་ནང་
ལུ་ འབྲུག་པའི་སྲིག་ལམ་རྣམ་
གཞག་དང་ ཐང་མ་ཚེག་ལས་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་བརྩེ་མཐོང་ གོང་འཕེལ་
གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ འགོ་བཟུང་
འབད་ཚུ་གསུང་དགོ།

Preamble

Context

Bhutan has accorded the highest priority to education since the inception of modern education. Recognising education as a principal social equalizer and as a means of preparing Bhutanese citizens to thrive in the ever-changing global scenario, Bhutan continues to prioritize investment in education. In recent years, the need to improve the quality of education has become a priority for the Ministry of Education against the backdrop of widespread public concern over a perceived decline in quality of education. Among many factors that influence the quality of education, teacher quality has been revealed by many researches as the most critical.

His Majesty at the 3rd Convocation of Royal University of Bhutan on 17th February 2009 said:

Today I speak on behalf of our teachers and students – our teachers will always be committed and dedicated teachers – our students will always be diligent and loyal students – but it is the duty of parents, policy makers and the government to put the right tools in their hands – the right books, the right curriculum, the right direction.

In an endeavor to meet the Royal aspirations, it is imperative that the Ministry of Education takes the responsibility of instituting policies and mechanism that support initiatives for quality education.

The Bhutan Education Blueprint 2014-2024 recommends the need to make teaching a profession of choice through institution of proper systems and support structures. One of the reforms undertaken by the Ministry of Education is the development of the Bhutan Professional Standards for Teachers (BPST) initiated in 2017. The BPST had undergone extensive national validation that involved wide consultations with Teachers, Principals and Dzongkhag/Thromde Education Officers followed by in depth review and analysis of the Standards. The Royal Civil Service Commission (RCSC) and the 41st Teacher Education Development Board (TEDB) endorsed the Bhutan Professional Standards for Teachers.

Professional Standards for Teachers

Quality teaching arises from sound knowledge of subject and classroom practices, founded on teacher's deep love for children, enduring passion for learning, and firm conviction that education can transform lives. The BPST is built on the unique Bhutanese values of *tha dam- tsig ley gju-drey* and philosophies of child centeredness, inclusivity and lifelong learning. The BPST articulates teacher quality within the framework of seven standards, which are elaborated in 37 focus areas, comprehensively encompassing teacher's professional and personal practices. It ensures quality teacher preparation in pre-service teacher training to being exemplary in-service classroom practitioners. Each focus area is elaborated into well-defined indicators across four career stages, viz. Beginning, Proficient, Accomplished, and Distinguished. The indicators across the career stages are designed to stand as a continuum with gradual progression in professional learning, classroom practices and professional engagement.

Purpose of Bhutan Professional Standards for Teachers

The BPST explicitly brings out teacher's knowledge, skills and values required to achieve high levels of professional competence. The Standards support setting expected attainment of teacher's performance and assessment based on their roles and levels of experience. The Standards support teachers to promote reflective practices through self-assessment as they aspire for sustained professional growth. The BPST is developed with the following aim and objectives:

Aim

Build a community of teachers who are knowledgeable, caring and reflective life-long learners who nurture competent, confident, creative and informed GNH graduates.

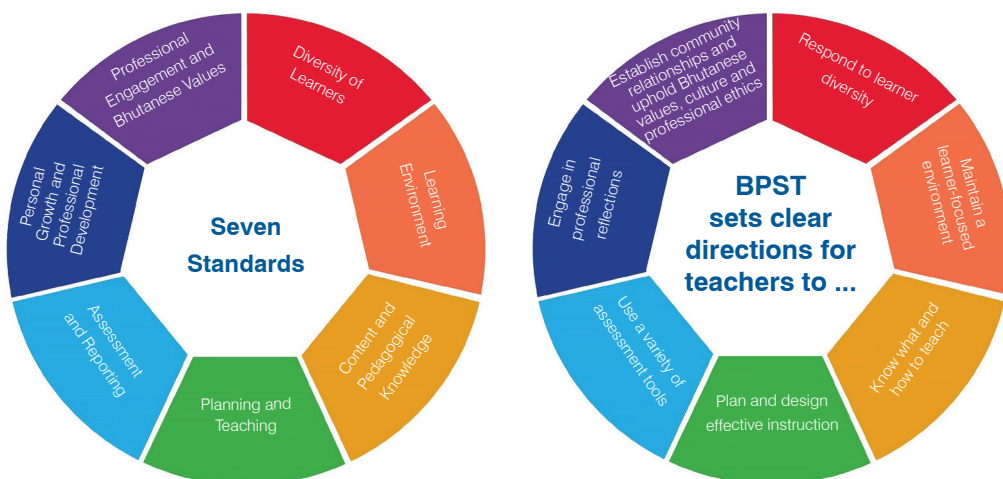
Objectives

1. Define the work of teachers and make explicit the elements of high quality and effective teaching.
2. Provide a well-defined framework of the professional knowledge, skills, values and engagement required across teachers' careers.
3. Present a framework by which teachers can judge the success of their learning and assist self-reflection and self-assessment.
4. Establish a benchmark for recruitment, professional learning, career development, retention, promotion, incentives and rewards.

The BPST is envisaged to be a foundation of a system that nurtures and retains teachers who are highly motivated to deliver quality education. The Standards will eventually establish a basis for registration and certification to promote and enhance quality education in the country.

Structure of the Bhutan Professional Standards for Teachers

The BPST has seven standards, which defines the knowledge, skills and values expected of teachers. The seven standards are elaborated in 37 focus areas, which refer to specific dimensions of teacher practices. These are further illustrated as indicators at four career stages: Beginning, Proficient, Accomplished, and Distinguished.

Standards	Focus Areas
1. Diversity of Learners	1.1 Language, cultural, religious, and socio-economic backgrounds
	1.2 Physical, social, emotional and intellectual development
	1.3 Learner's gender, needs, interests and abilities
	1.4 Learners with disabilities, giftedness and talents
2. Learning Environment	2.1 Safe and protective learning environment
	2.2 Fair and respectful learning environment
	2.3 Management of classroom settings and activities
	2.4 Support for learner participation
	2.5 Promotion of independent learning
	2.6 Management of learner behavior
3. Content and Pedagogical Knowledge	3.1 Content and pedagogical knowledge
	3.2 Research-informed practices
	3.3 Positive use of ICT
	3.4 Literacy and numeracy strategies
	3.5 Higher-order thinking skills
	3.6 Communication strategies
	3.7 Medium of instruction

Standards	Focus Areas
4. Planning and Teaching	4.1 Learning outcomes aligned with learning competencies
	4.2 Teaching learning plans and processes
	4.3 Teaching learning resources including ICT
	4.4 Linking assessment to learning
	4.5 Community contexts and learning
5. Assessment and Reporting	5.1 Design and utilization of classroom assessment strategies
	5.2 Monitoring and evaluation of learner progress and achievement
	5.3 Feedback to improve teaching and learning
	5.4 Design and utilization of a variety of testing strategies
	5.5 Use of assessment data to enhance teaching practice
	5.6 Communication of learner needs, progress and achievement
6. Personal Growth and Professional Development	6.1 Philosophy of teaching
	6.2 Dignity of teaching profession
	6.3 Professional reflection and learning
	6.4 Professional development goals
	6.5 Professional networks with colleagues
7. Professional Engagement and Bhutanese Values	7.1 Engagement of parents and community
	7.2 Professional ethics and conduct
	7.3 School policies and procedures
	7.4 Bhutanese culture and values

Continuum of Teachers' Career

The four career stages in the BPST determine the basis to distinguish professional growth of teachers throughout their careers. The indicators across the four career stages describe progressive levels of knowledge, practice and professional engagement for teachers.

Beginning Teachers

Beginning teachers have attained a minimum professional qualification from teacher education institutions for entry into the teaching profession. They seek guidance and support from experienced colleagues and school leaders to consolidate their practices.

Proficient Teachers

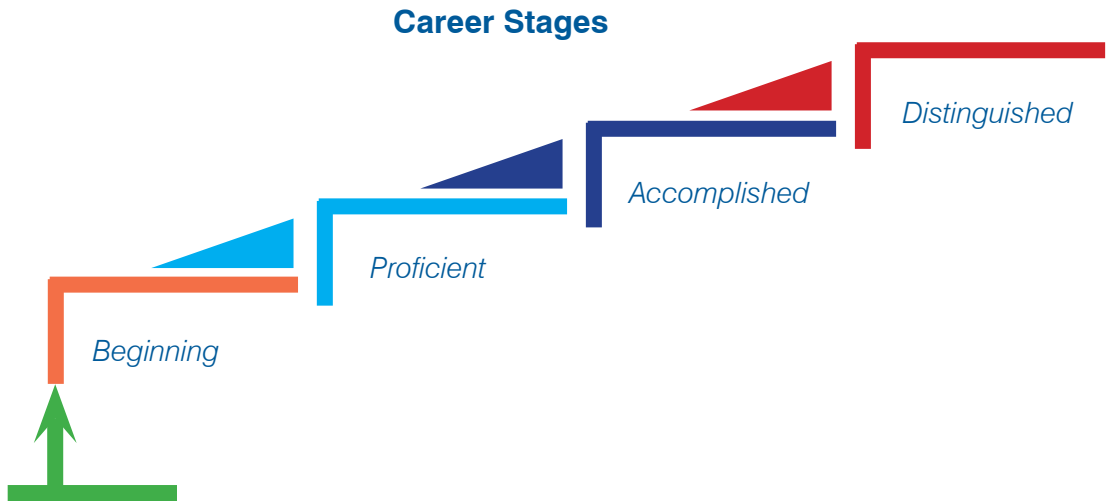
Proficient teachers independently apply effective teaching strategies, classroom management skills, and use of learner assessment data. They engage in collaborative learning with colleagues to enhance their professional practices.

Accomplished Teachers

Accomplished teachers consistently display a high level of performance in their professional practices. They collaborate with colleagues, and support and mentor them to enhance their professional practices. They seek to advance their professional knowledge and skills through reflective practices.

Distinguished Teachers

Distinguished teachers are role models who exhibit the highest standard of professional practice. They are recognised for their creativity, versatility, innovation, and leadership in education. They create impeccable impact in the lives of colleagues, students and others.

Standard 1: Diversity of Learners

This standard highlights the teachers' important role in responding to diversity in the classroom. Diversity of learners means individuals with mixed learning abilities and different learning needs, particularly in relation to economic, language, cultural, religious, gender, physical, intellectual, emotional and social backgrounds. Teachers are expected to create learning settings that are suitably responsive to learners' diverse learning needs. This standard essentially emphasizes that teachers demonstrate the application of relevant learning theories and strategies adapting to differences among learners.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
1.1 Language, cultural, religious and socio-economic backgrounds	1.1.1 Demonstrate knowledge and understanding of teaching strategies that are appropriate for learners' language, cultural, religious and socio-economic backgrounds.	1.1.2 Implement teaching strategies that are appropriate for learners' language, cultural, religious and socio-economic backgrounds.	1.1.3 Select and adapt effective teaching strategies that respond to learners' language, cultural, religious and socio-economic backgrounds.	1.1.4 Develop, implement and share effective strategies that respond to learners' language, cultural, religious and socio-economic backgrounds.
1.2 Physical, social, emotional and intellectual development	1.2.1 Demonstrate knowledge and understanding of physical, social, emotional and intellectual development of learners.	1.2.2 Use teaching strategies based on understanding of physical, social, emotional and intellectual development of learners.	1.2.3 Develop and implement teaching strategies based on strong understanding of physical, social, emotional and intellectual development of learners.	1.2.4 Lead colleagues in developing appropriate and effective teaching strategies based on strong understanding of physical, social, emotional and intellectual development of learners.

<p>1.3 Learners' gender, needs, interests and abilities</p>	<p>1.3.1 Identify differentiated teaching strategies that suit learners' gender, needs, interests, and abilities.</p>	<p>1.3.2 Apply differentiated teaching strategies that suit learners' gender, needs and interests across a full range of abilities.</p>	<p>1.3.3 Review and trial with colleagues differentiated strategies that suit learners' gender, needs and interests across a full range of abilities.</p>	<p>1.3.4 Model exemplary practices in using differentiated strategies that suit learners' gender, needs and interests across a full range of abilities.</p>
<p>1.4 Learners with disabilities, giftedness and talents</p>	<p>1.4.1 Describe teaching strategies that are responsive to learners with disabilities, giftedness and talents.</p>	<p>1.4.2 Use teaching strategies that are responsive to learners with disabilities, giftedness and talents.</p>	<p>1.4.3 Assist colleagues to select, adapt and implement teaching strategies that are responsive to learners with disabilities, giftedness and talents.</p>	<p>1.4.4 Lead colleagues to design and implement teaching strategies that are responsive to learners with disabilities, giftedness and talents.</p>

Standard 2: Learning Environment

This standard refers to the physical space and psycho-social ambience that facilitate effective learning. It guides teachers to create environments that are self-motivated, collegial, safe, supportive, fair, and offer interactive engagement that promotes positive behaviour in learners. Teachers are expected to create constructive classroom environments where learners are inspired to attain high degrees of knowledge, understanding and skills.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
2.1 Safe and protective learning environment	2.1.1 Demonstrate knowledge and understanding of relevant policies and regulations that promote safe and protective environment to enhance learning.	2.1.2 Maintain safe and protective environment to enhance learning in adherence to relevant policies and regulations.	2.1.3 Collaborate with colleagues to effectively promote safe and protective environment to enhance learning in adherence to relevant policies and regulations.	2.1.4 Lead the review of various practices on safe and protective environment to enhance learning in adherence to relevant policies and regulations.
2.2 Fair and respectful learning environment	2.2.1 Demonstrate knowledge and understanding of learning environment that promote fairness and respect.	2.2.2 Employ practices to sustain learning environment that promote fairness and respect.	2.2.3 Exhibit effective practices that promote fair and respectful learning environment to enhance learner participation and performance.	2.2.4 Model exemplary practices that strengthen the promotion of fair and respectful learning environment to inspire learners to participate and improve performance.
2.3 Management of classroom settings and activities	2.3.1 Demonstrate knowledge and understanding of managing classroom settings that engage learners, individually or in groups, in meaningful exploration, discovery and hands-on activities within the available physical learning environment.	2.3.2 Manage classroom settings to engage learners, individually or in groups, in meaningful exploration, discovery and hands-on activities within the range of physical learning environment.	2.3.3 Share with colleagues effective techniques in the management of classroom settings to engage learners, individually or in groups, in meaningful exploration, discovery and hands-on activities within a range of physical learning environment.	2.3.4 Model exemplary practices in the management of classroom settings and activities, and lead colleagues at the whole-school level to review and improve their practices.

2.4 Support for learner participation	2.4.1 Demonstrate an understanding of supportive learning environment that nurture and inspire learner participation.	2.4.2 Maintain supportive learning environment that nurture and inspire learners to participate, cooperate and collaborate in teaching and learning process.	2.4.3 Design and implement successful strategies that sustain supportive learning environment that nurture and inspire learners to participate, cooperate and collaborate in teaching and learning process.	2.4.4 Lead colleagues in the regular review of the school's learning environment to ensure effectiveness in nurturing and inspiring learners to participate, cooperate and collaborate in teaching and learning process.
2.5 Promotion of independent learning	2.5.1 Demonstrate knowledge of learning environment that motivate learners to learn independently.	2.5.2 Apply strategies that encourage learners to work productively by assuming responsibility for their own learning.	2.5.3 Model successful strategies that effectively motivate learners to work productively by assuming responsibility for their own learning.	2.5.4 Model a comprehensive selection of successful strategies that effectively motivate learners to assume responsibility for their own learning.
2.6 Management of learner behaviour	2.6.1 Demonstrate knowledge of positive disciplining that includes mindful and non-violent techniques for the management of learner behaviour.	2.6.2 Apply positive disciplining including mindful and non-violent techniques to maintain a learning-focused environment.	2.6.3 Show effective behaviour management skills in applying positive disciplining including mindful and non-violent techniques to ensure learning-focused environment.	2.6.4 Exhibit exemplary behavior management skills in applying positive disciplining including mindful and non-violent techniques to ensure learning-focused environment.

Standard 3: Content and Pedagogical Knowledge

This standard establishes the importance of teachers' mastery of content knowledge, understanding of curriculum and ability to make subject matter meaningful to learners. Teachers apply appropriate pedagogical practices based on grounded content knowledge and evolving ideas of the subject. The standard expects teachers to be proficient in Dzongkha / English and to facilitate effective teaching and learning processes. They exhibit appropriate skills in the use of communication and technological strategies to enhance learning.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
3.1 Content and pedagogical knowledge	3.1.1 Demonstrate knowledge and understanding of content and pedagogy within curriculum teaching areas.	3.1.2 Apply appropriate content and pedagogical knowledge within curriculum teaching areas.	3.1.3 Model effective applications of content and pedagogical knowledge within curriculum teaching areas.	3.1.4 Model exemplary practices in the application of content and pedagogical knowledge within and across curriculum teaching areas.
3.2 Research-informed practices	3.2.1 Demonstrate knowledge and understanding of research to enhance teaching and learning process.	3.2.2 Use research-informed evidence to improve teaching and learning process.	3.2.3 Collaborate with colleagues to ensure that teaching and learning processes in the school are informed by research.	3.2.4 Lead colleagues in the conduct of research and utilisation of relevant findings to promote the advancement of the art and science of teaching and promote learning.
3.3 Positive use of ICT	3.3.1 Demonstrate knowledge and skills in the positive use of ICT in teaching and learning.	3.3.2 Ensure the positive use of ICT in teaching and learning.	3.3.3 Promote effective strategies in the positive use of ICT in teaching and learning.	3.3.4 Show exemplary skills and mentor colleagues in the positive use of ICT in teaching and learning within or beyond the school.

3.4 Literacy and numeracy strategies	3.4.1 Demonstrate knowledge of teaching strategies that promote literacy and numeracy skills.	3.4.2. Use a range of teaching strategies that enhance learner literacy and numeracy skills.	3.4.3 Evaluate with colleagues the effectiveness of teaching strategies that promote learner literacy and numeracy skills.	3.4.4 Model exemplary skills in developing and implementing effective teaching strategies that promote learner literacy and numeracy skills.
3.5 Higher-order thinking skills	3.5.1 Describe teaching strategies that develop learners' higher-order thinking skills.	3.5.2 Apply a range of teaching strategies that develop learners' higher-order thinking skills.	3.5.3 Assist colleagues in selecting and adapting effective teaching strategies that enhance learners' higher-order thinking skills.	3.5.4 Develop and apply innovative and effective teaching strategies that strengthen learners' higher-order thinking skills.
3.6 Communication strategies	3.6.1 Demonstrate an understanding of verbal and non-verbal communication strategies that support learners' understanding, participation, engagement and achievement.	3.6.2 Use effective verbal and non-verbal communication strategies in teaching to support learners' understanding, participation, engagement and achievement.	3.6.3 Show a wide range of effective verbal and non-verbal communication strategies to support learners' understanding, participation, engagement and achievement.	3.6.4 Exhibit exemplary practice in the use of effective verbal and non-verbal communication strategies to support learners' understanding, participation, engagement and achievement in different learning contexts.
3.7 Medium of instruction	3.7.1 Use Dzongkha/English as medium of instruction.	3.7.2 Display proficient use of Dzongkha/English as medium of instruction.	3.7.3 Display a high level of proficiency in the use of Dzongkha/English as medium of instruction.	3.7.4 Provide leadership in supporting colleagues to achieve a high level of proficiency in using Dzongkha/English as medium of instruction.

Standard 4: Planning and Teaching

This standard refers to the teachers' ability to translate curriculum content into meaningful learning activities to achieve the intended learning outcomes. Teachers demonstrate professional knowledge to plan lessons and draw instructional strategies independently or in collaboration with colleagues. Teaching learning plans include a wide range of assessment strategies that improve learning outcomes. Teachers access knowledge and expertise from community for meaningful learning.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
4.1 Learning outcomes aligned with learning competencies	4.1.1 Identify learning outcomes that are aligned with learning competencies.	4.1.2 Set achievable and appropriate learning outcomes that are aligned with learning competencies.	4.1.3 Guide colleagues in setting achievable and challenging learning outcomes that are aligned with learning competencies.	4.1.4 Exhibit high-level skills and lead colleagues in setting achievable and challenging learning outcomes that are aligned with learning competencies.
4.2 Teaching learning plans and processes	4.2.1 Demonstrate knowledge and skills in developing and implementing sequenced teaching and learning processes to meet curriculum requirements.	4.2.2 Plan, manage and implement developmentally sequenced teaching and learning processes to meet curriculum requirements.	4.2.3 Develop and apply effective strategies in planning and implementing developmentally sequenced teaching to meet curriculum requirements and varied teaching contexts.	4.2.4 Model exemplary practices in planning and implementation of developmentally sequenced teaching to meet curriculum requirements and varied teaching contexts.
4.3 Teaching learning resources including ICT	4.3.1 Demonstrate skills in the selection, development and use of a variety of teaching and learning resources including ICT to address learning goals.	4.3.2 Select, develop, organise and use appropriate teaching and learning resources including ICT to address learning goals.	4.3.3 Advise and guide colleagues in the selection, organization, development and use of appropriate teaching and learning resources including ICT to address learning goals.	4.3.4 Lead colleagues in the design, development and evaluation of teaching and learning resources including ICT for use within and beyond the school to address learning goals.

4.4 Linking assessment to learning

4.4.1 Demonstrate knowledge of the link in learning outcomes, assessment approaches and learners' achievement.

4.4.2 Plan and use a variety of assessment approaches linked to learners' achievement to meet learning outcomes.

4.4.3 Advise and assist colleagues in planning and using effective assessment approaches linked to learners' achievement and learning outcomes.

4.4.4 Use high-level skills in the area of learners' assessment to lead and inform planning and program development consistent with learners' achievement in order to meet learning outcomes.

4.5 Community contexts and learning

4.5.1 Demonstrate an understanding of the use of community contexts to enrich the teaching and learning process.

4.5.2 Make use of relevant community contexts to enrich the teaching and learning process.

4.5.3 Work collaboratively with colleagues to use relevant community contexts to enrich the teaching and learning process.

4.5.4 Model exemplary practices in using community contexts to enrich teaching and learning.

Standard 5: Assessment and Reporting

This standard focuses on the teachers' use of various modes and tools of assessment to support the improvement of learning. Teachers are expected to monitor and evaluate learner progress, and provide feedback to parents or guardians to improve learner performance. Teachers use assessment data to reflect on instructional practices, and improve teaching and learning processes.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
5.1 Design and utilization of classroom assessment strategies	5.1.1 Demonstrate knowledge of the design, selection, organization and use of diagnostic, and formative assessment strategies consistent with curriculum requirements.	5.1.2 Design, select, organise and use diagnostic, and formative assessment strategies consistent with curriculum requirements.	5.1.3 Assist colleagues in the review, design, selection, organisation and use of diagnostic, and formative assessment strategies that are consistent with curriculum requirements.	5.1.4 Lead initiatives in the evaluation of assessment policies and guidelines that relate to the design, selection, organization and use of effective diagnostic, and formative assessment strategies.
5.2 Monitoring and evaluation of learner progress and achievement	5.2.1 Demonstrate knowledge of monitoring and evaluation of learner progress and achievement using learner attainment data.	5.2.2 Monitor and evaluate learner progress and achievement using learner attainment data.	5.2.3 Assist colleagues in interpreting learner attainment data to monitor and evaluate learner progress and achievement.	5.2.4 Show exemplary skills in the effective analysis of learner attainment data to monitor and evaluate learner progress and achievement.
5.3 Feedback to improve teaching and learning	5.3.1 Identify strategies to provide timely, accurate and constructive feedback to improve learner performance.	5.3.2 Apply strategies to provide timely, accurate and constructive feedback to improve learner performance.	5.3.3 Select and adapt effective strategies to provide timely, accurate and constructive feedback to encourage learners to reflect on and improve their learning.	5.3.4 Design and implement effective and efficient strategies to provide timely, accurate and constructive feedback to encourage learners to reflect on and improve their learning.

<p>5.4 Design and utilization of a variety of testing strategies</p>	<p>5.4.1 Demonstrate knowledge of setting questions, table of specification, marking schemes, moderation and administration.</p>	<p>5.4.2 Use testing strategies and participate in moderation, administration and objective grading of answer scripts.</p>	<p>5.4.3 Collaborate with colleagues to improve the design and utilization of testing strategies.</p>	<p>5.4.4 Mentor colleagues in designing effective testing strategies, development of questions, preparations of marking schemes and grading.</p>
<p>5.5 Use of assessment data to enhance teaching practice</p>	<p>5.5.1 Demonstrate an understanding of the role of assessment data to enhance teaching practice.</p>	<p>5.5.2 Utilize assessment data to modify teaching practice as appropriate.</p>	<p>5.5.3 Work with colleagues to analyse assessment data to inform the modification of teaching practice as appropriate.</p>	<p>5.5.4 Lead colleagues to implement effective use of assessment data to enhance teaching practice as appropriate.</p>
<p>5.6 Communication of learner needs, progress and achievement</p>	<p>5.6.1 Demonstrate familiarity of strategies for communicating learners' needs, progress and achievement.</p>	<p>5.6.2 Communicate regularly and clearly the learners' needs, progress and achievement to key stakeholders including parents/guardians.</p>	<p>5.6.3 Apply skills in effective communication of learners' needs, progress and achievement to key stakeholders including parents/guardians.</p>	<p>5.6.4 Share with colleagues wide range of strategies that ensure effective communication of learners' needs, progress and achievement to key stakeholders including parents/guardians.</p>

Standard 6: Personal Growth and Professional Development

This standard highlights the importance of teachers' beliefs and principles in shaping instructional practices. It emphasizes the need for teachers to set professional goals and engage in reflection for lifelong learning. Teachers are expected to seek opportunities to connect with networks of professionals for personal growth and professional development. It highlights teachers' behavior and practices that uphold the dignity of the teaching profession.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
6.1 Philosophy of teaching	6.1.1 Articulate a personal philosophy of teaching that is learner-centered.	6.1.2 Apply a personal philosophy of teaching that is learner-centered.	6.1.3 Mentor colleagues in the various applications of a learner-centered teaching philosophy.	6.1.4 Model outstanding examples of a learner-centered teaching philosophy to inspire colleagues to enhance learners' classroom experience and performance.
6.2 Dignity of teaching profession	6.2.1 Demonstrate behaviours that uphold the dignity of the teaching profession by exhibiting appropriate qualities such as caring attitude, respect and integrity.	6.2.2 Adopt practices that uphold the dignity of the teaching profession by exhibiting appropriate qualities such as caring attitude, respect and integrity.	6.2.3 Assist colleagues in identifying their personal qualities and professional strengths to uphold the dignity of the teaching profession to help build positive teaching and learning culture within the school.	6.2.4 Act as a role model and advocate for upholding the dignity of the teaching profession to build a positive teaching and learning culture within and beyond the school.
6.3 Professional reflection and learning	6.3.1 Demonstrate an understanding of the importance of professional reflection and learning to improve practice.	6.3.2 Engage in professional reflection and learning to improve practice.	6.3.3 3 Initiate professional reflection and learning activities to help colleagues improve their practice.	6.3.4 Exhibit leadership within and across schools to support professional reflection and learning activities among the colleagues to improve practice.

<p>6.4 Professional development goals</p>	<p>6.4.1 Demonstrate motivation to realize professional development goals based on the Bhutan Professional Standards for Teachers.</p>	<p>6.4.2 Set professional development goals based on the Bhutan Professional Standards for Teachers.</p>	<p>6.4.3 Assist colleagues reflect on the Bhutan Professional Standards for Teachers to plan and achieve their professional development goals.</p>	<p>6.4.4 Lead reforms in enhancing professional development programmes based on an in-depth knowledge and understanding of the Bhutan Professional Standards for Teachers.</p>
<p>6.5 Professional networks with colleagues</p>	<p>6.5.1 Seek opportunities to participate in professional networks to enhance practice.</p>	<p>6.5.2 Participate in professional networks to share knowledge and enhance practice.</p>	<p>6.5.3 Contribute actively to professional networks within and beyond the school to share knowledge and best practices.</p>	<p>6.5.4 Lead and support colleagues' engagement in professional networks at the school and national level to advance knowledge and practice.</p>

Standard 7: Professional Engagement and Bhutanese Values

This standard underscore the importance of teachers collaborating with parents and community for shared responsibility in achieving the goal of providing quality education to learners. It emphasizes the high standard of moral and professional conduct expected of teachers. Teachers are expected to know their professional rights and responsibilities, abide by the code of conduct for teachers and school policies. Teachers are expected to uphold the unique Bhutanese values of *tha dam-tsig ley gju-drey*.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
7.1 Engagement of parents and community	7.1.1 Demonstrate an understanding of the importance of engaging parents/guardians and community in the educative process.	7.1.2 Engage parents/guardians and community in the educative process..	7.1.3 Strengthen relationships through consistent engagement of parents/guardians and community in the educative process.	7.1.4 Consolidate networks that strengthen relationships with parents/guardians and the wider community to maximize their involvement in the educative process.
7.2 Professional ethics and conduct	7.2.1 Demonstrate an awareness of professional ethics and conduct specified in the Code of Conduct for Teachers and other relevant regulations.	7.2.2 Adhere to professional ethics and conduct specified in the Code of Conduct for Teachers and other relevant regulations.	7.2.3 Mentor colleagues on teaching practices that adhere to professional ethics and conduct specified in the Code of Conduct for Teachers and other relevant regulations.	7.2.4 Model exemplary practices that inspire colleagues to adhere to professional ethics and conduct specified in the Code of Conduct for Teachers and other relevant regulations.

7.3 School policies and procedures	7.3.1 Demonstrate understanding of school policies and procedures for harmonious relationships with stakeholders in implementing school programmes.	7.3.2 Consistently comply with school policies and procedures for harmonious relationships with stakeholders in implementing school programmes.	7.3.3 Review and recommend changes in the existing policies and initiate new school policies to accommodate changing needs.	7.3.4 Promote implementation of school policies and lead discourses for changes.
7.4 Bhutanese culture and values	7.4.1 Demonstrate clear understanding of <i>tha dam-tsig ley gju-drey</i> and exhibit Bhutanese etiquette in day-to-day life.	7.4.2 Exhibit the values of <i>tha dam-tsig ley gju-drey</i> and Bhutanese etiquette in day-to-day interaction with colleagues and learners.	7.4.3 Support learners and colleagues in modelling the values of <i>tha dam-tsig ley gju-drey</i> and Bhutanese etiquette in day-to-day life.	7.4.4 Lead initiatives that promote the values of <i>tha dam-tsig ley gju-drey</i> and Bhutanese etiquette in the wider community.

ཚིག་འགྲེལ།

གནས་སྤངས།

སློབ་ཁང་ནང་ སློབ་སྤྲུག་གི་མཚོ་རིག། ཚོར་བ། ལུས་ཅུལ་གྱི་ལྟ་བུ་
སྤང་ནམ་པ་ཚུ་ ཡར་སླེལ་གཏང་ཚུགས་པའི་གནས་སྤངས་ལུ་གོ་ནི།

དབྱེ་ཞིབ་གནས་སྤངས།

ངོས་བབྱང་དང་ སྤྱད་རྒྱུགས་ དེལས་ ཅུས་རྒྱུན་དབྱེ་ཞིབ་ལག་
ལེན་ཚུ་ལས་ ཐོབ་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་ལུ་གོ་ནི།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚད།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཟེར་མི་འདི་ སློབ་དཔོན་
གྱི་གནས་ཚད་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་པའི་ཡིག་ཆ་ཅིག་ཡིན། འདི་ནང་
གནས་ཚད་དང་ དམིགས་གཏང་ དེལས་ བར་སློབ་ཚུ་ གསལ་
ཏོག་ཏོ་སླེ་འཁོད་དེ་ཡོད། འདི་གིས་ ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་དང་
འཛུགས་པའི་ཚུ་གི་སྤྱད་བཅུ་ དེལས་ བན་རྒྱུས་ཚན་གྱི་འབྲེལ་
གཏོགས་ཚུ་གི་ཐབས་ལམ་སློབ་མེད་ཡིན།

གཞུང་གི་རིམ་པ།

གཞུང་གི་རིམ་པ་ཟེར་མི་འདི་ སློབ་དཔོན་འབད་དེ་སློབ་པའི་རིང་
ལུ་ ལྷན་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ངོས་འཛུགས་འབད་བའི་ཉུང་མཐའི་ཚད་གཞི་
ཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་ .ཤེས་ཡོན། ལག་ལེན། དེལས་ ལྷན་ཚོགས་
གི་འབྲེལ་གཏོགས་ཚུ་འདི་ རིམ་པ་ཡར་སེང་གི་བརྒྱུ་མཚན་སློབ་མི་ལུ་
གོ་ནི།

སློབ་དཔོན་གྱི་ཀུན་སློང་ཚུ་གཞུང་གི་གཞུང་།

སློབ་དཔོན་གྱི་རིམ་པ་ ཚུལ་མཐུན་སླེ་ ལག་ལེན་འབབ་དགོ་པའི་
ཀུན་སློང་ཚུ་གཞུང་གི་ཚད་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

མཉམ་འབྲེལ།

མཉམ་འབྲེལ་དམིགས་ལུལ་འགྲུབ་ཞིའི་དོན་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་གཞུང་གི་
དང་ ཡང་ན་ ལེ་ག་དང་གཅིག་ཁར་ལུ་འབད་ནི་ལུ་གོ་ནི།

མི་སྡེའི་གནས་སྤངས།

མི་སྡེའི་གནས་སྤངས་འདི་ སློབ་སྡེའི་ཁར་འཁོར་ཆགས་ལུ་ སློབ་མི་ཚུ་ལུ་
སྤང་ཡིན། ལྟ་བུ་སྤང་ལེགས་ཤོམ་འབྱུང་ཐབས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཅིག་
ལུ་ མི་སྡེའི་གནས་སྤངས་ཟེར་སྤང་ཡིན། དེ་གིས་ ལྟ་བུ་གི་
དོན་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ མཐུན་རྐྱེན་བྱིན་མེད་ཡིན།

ནང་དོན་ཤེས་ཡོན།

སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ རུས་ལྷགས་ཚན་དང་ བན་རྒྱུས་ཚན་སླེ་ སློབ་
སློབ་འབད་ཚུགས་ཞིའི་དོན་ལུ་ རང་གི་ཚོས་ཚན་གྱི་ནང་དོན་ཚུ་ལུ་
འཛུགས་པའི་ཚུ་འབད་འོང་མི་ལུ་གོ་ནི།

སློབ་སློབ་ཐབས་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

སློབ་སྤྲུག་མོ་སའི་ལྟ་བུ་སྤྱད་གི་དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གི་དེབ་
དང་ སློབ་ལྷན། ལྷན་ཚོགས་དང་མཁོ་ཆས་མ་འདྲུ་ཚུ་ ལག་ལེན་འབབ་
སླེ་ སློབ་སློབ་འབད་བའི་བྱ་རིམ་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

སྤྱད་བཅུ།

དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་དོན་ཅིག་ཐག་བཅད་ཞིའི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་
སྐྱོར་འབད་བའི་ ལྷན་ཚོགས་དང་ཆགས་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་ལུ་
གོ་ནི།

མིག་སློབ་བཟུང་སྤྲོད།

སློབ་སྤྲུག་དང་མཉམ་འབྲེལ་གསལ་ དེལས་ མི་སྡེ་ལུ་ གནས་ཚད་ཚན་
གྱི་འབད་ཐབས་དང་ མིག་སློབ་བཟུང་སྤྲོད་ཀྱི་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

དམིགས་གཏང།

སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚད་འཁོད་ཡོད་པའི་ གནས་ཚད་
རེ་རེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དམིགས་གཏང་ལུ་གོ་ནི།

མཐོ་བའི་སློབ་ཚུལ།

དཔུང་པའི་རིག་པ་དང་ དཀའ་བལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་རིག་ཚུལ་ཚུ་
ཡོད་པའི་མཐོ་བའི་སློབ་ཚུལ་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

བར་སློབ།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུ་རིག་གནས་ཚད་ནང་ སློབ་དཔོན་གྱི་
བྱ་སྤྱོད་དང་ལག་ལེན་ཚུ་ རྟོག་རྟོག་རིམ་རི་དང་གསལ་རིམ་རི་ དེ་
ལས་ འཇམ་ཚད་ཅན་སྟེ་ དམིགས་གཏང་ནང་ཚུད་མི་ལུ་གོ་ནི།

དབང་པོ་ཞན་པ་དང་ རིག་སློབ་སྤྲོད་པའི་སློབ་སྟུགས།

དབང་པོ་ཞན་པའི་སློབ་སྟུགས་ཟེར་མི་གི་གངས་སུ་ གཟུགས་ལམས་
དང་སེམས་ལམས་ སློབ་རིག་ ཡང་ན་ ཚོར་བ་ཚུ་ཡུན་རིང་མོ་འབད་
ཉམས་ཆག་ཤོར་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ མི་སྡེ་ནང་ལུ་ ཉུང་ཉུང་གཞུག་ཞན་
དང་འབྲུག་འབྲུག་ བཅའ་མར་གཏོགས་མ་ཚུགས་མི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

རིག་སློབ་སྤྲོད་པའི་སློབ་སྟུགས་ཟེར་མི་འདི་ སྤྱིར་བཏང་སློབ་གྲྭ་ནང་
ལས་ ཐོབ་པའི་ཞབས་ཏོག་དང་ཤེས་ཡོན་གྱིས་མ་དོ་བར་ གཞན་
ཡང་ སློབ་རིག། གསར་བཏོད། རྒྱ་ཚུལ། ཡང་ན་ འགོ་ཁྲིད་པའི་
སློབ་སྟུགས་སྟུབ་ དེ་མ་ཚད་ ཤེས་ཚད་ཅིག་ནང་ སྟུབ་འབྲས་མཚོག་
འབྲུར་གྱི་སྤྱིབ་བྱེད་སྟོན་ཚུགས་མི་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

ལྷན་སྦྲེལ་གི་སློབ་སྟུགས་སྟུབ།

ལྟ་བུ་རིག་དང་ཤེས་ཡོན་ དེ་ལས་ མི་ཚེའི་གནས་སྟངས་སོ་སོའི་ནང་
ལུ་ རིག་ཚུལ། ཤེས་ཡོན། བསམ་སྦྱོང་ཚུ་ མཐར་འཁྲུལ་ཅན་གྱི་
སློབ་ལས་ ལག་ལེན་འབབ་བཞིན་ཡོད་མི་ལུ་གོ་ནི།

དམིགས་ལུལ་ཆ་ཚང་ཅིག་ བཟོ་སྟེ་ཡོད་མི་འདི་གིས་ ལྷན་སྦྲེལ་
འབད་མི་ཚུ་གི་ བྱ་སྤྱོད་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཚུགས་པའི་ ཚུ་
གཞུང་ལྷན་སྦྲེལ་གི་སྟུབ་འབྲས་དང་ འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཚུགས་དགོ།
ཁྱེད་ལྷན་སྦྲེལ་གི་སྟུབ་ཟེར་བའི་སྐབས་ ཤེས་ཡོན། རིག་ཚུལ། བསམ་སྦྱོང་
གསུམ་ཚད་དགོ།

ལྷན་སྦྲེལ་དམིགས་ལུལ།

ལྷན་སྦྲེལ་དམིགས་དོན་གྱི་ལྷན་ཚོས་ཚུ་ཡང་ ཐང་ཀར། ཚད་འཇམ་
ཚུགས་པ། བསྐྱབ་ཚུགས་པ། དེས་བདེན་ དེ་ལས་ ཉུམ་མཚམས་
ཡོད་པ་ཚུ་ཨིན།

སྟུབ་འབྲས་ལུ་འབྲས།

སྟུབ་འབྲས་དང་ ལཱ་ལུལ་དམིགས་གཏང་གི་སློབ་ལས་ ལྷན་སྦྲེལ་
འབད་མི་ཚུ་གི་ བསམ་སྦྱོང་དང་ རིག་ཚུལ་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་མི་ཚུ་
གསལ་སྟོན་འབད་ཚུགས་ནི།

འབྲི་སྟུགས་དང་ཨང་ཕྱིས་རིག་ཚུལ།

ཉེན་བསྐྱར་གྱི་མི་ཚེ་སྤོང་ཐབས་ལུ་ ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ འབྲི་ནི། ལྷག་
ནི། ཨང་ཕྱིས་རིག་ཚུལ་གསུམ་ལུ་གོ་སྟོན་ཨིན།

སློབ་སྟུགས་པ།

མི་གཞན་མི་ཅིག་ལུ་ ཁོང་རའི་ལཱ་འགན་འབག་ནི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་
དང་ ཕན་སློབ་ལས་འབད་ཚུགས་པའི་ སློབ་གཏང་ཅན་དང་ ཉམས་
སྦྱོང་ཅན་གྱི་ མི་རོམ་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

ནམ་འགྲུར་བར་དོན།

སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ནམ་འགྲུར་གྱི་སློབ་ལས་ གོ་བར་སྟེལ་མི་ལུ་གོ་
ནི། དེའི་གངས་སུ་ གཟུགས་ཀྱི་ནམ་འགྲུར། ནམ་འགྲུར་བར་དོན།
མིག་ཏོའི་འབྲེལ་བ། ཐག་ཉེན་ ལ་སོགས་པའི་བར་དོན་སྟོན་ལག་ལེན་
འབབ་མི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

ཚིག་འབྲེལ།

སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ།

སློབ་དཔོན་རང་སོའི་བརྗེ་མཐོང་དང་ ཡིད་ཆེས་ དེལས་ གཞི་རྩ་
ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ སློབ་སྟོན་དང་ལྟ་བུ་སྤྱད་ལུ་གོ་ནི།

བདེ་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་ འཕུལ་རིག་ལག་ལེན་ཚུལ་ མ་བུལ།

སློབ་སྟོན་དང་ལྟ་བུ་སྤྱད་ལུ་ བྱགས་བཏོན་ནི་དང་ ཡར་ཤུགས་གཏང་
ནིའི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ལྷན་པའི་ བདེ་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་
འཕུལ་རིག་འདྲི་ འགན་འཁུལ་ཅན་དང་ ཀུན་སྲོད་ཅན། དེལས་
ཉེན་སྲུང་ལྷན་པའི་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འབབ་ནི།

སློབ་དཔོན་སློབ་སློབ་པ།

སློབ་དཔོན་སློབ་སློབ་པའི་ཁང་ཚུ་ནང་ སློབ་བཅར་འབད་བའི་བསྐྱར་
ཡོད་པའི་མི་རིམ་ཚུ་ལུ་གོ་ནི།

ཁྱད་རིག་ལྟ་བུ་སྤྱད།

ཁྱད་རིག་ཤེས་ཡོན་དང་ སྤྱད་བཅོམ་ཡར་ཤུགས་གཏང་ཚུགས་པའི་
ལྟ་བུ་སྤྱད་ལུ་གོ་ནི།

ཁྱད་རིག་འབྲེལ་མ་བུལ།

ཁྱད་རིག་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ ཡང་ན་ ཡོངས་
འབྲེལ་མེན་པའི་ཐོག་ལས་ འབྲེལ་མ་བུལ་འབད་དེ་ ཡོད་པའི་ཤེས་
ཡོན་གནང་མིའི་མི་སྡེ་ལུ་གོ་ནི།

ཁྱད་རིག་བསམ་ཞིབ།

སློབ་སྟོན་ལུ་བྱུང་འདྲི་ དབྱེད་ཞིབ་དང་ འོས་འབབ་ དེལས་
ཕན་ཐོགས་ཅན་སྡེ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཚུགས་པའི་སློབ་སྟོན་གྲུབ་ལུ་
གོ་ནི།

ཉེན་སྲུང་ལྷན་པའི་མཐའ་འཁོར།

སློབ་སྤྱུག་ཚུ་ ཁོང་རའི་སློབ་སྟོན་ཚུགས་པ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་
ཉེན་སྲུང་། ཕན་བདེ་ཡར་ཤུགས་གཏང་ནི། བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་
ལུ་ བཅོམ་ཚུགས་པའི་སློབ་སྤྱུག་གི་གནས་སྤངས་ཅིག་ཡིན། དེ་
གིས་ སློབ་སྤྱུག་ཚུ་ གཞུགས་ཁམས་དང་སེམས་ཁམས་ དེལས་
འདུ་ཤེས་གྱི་གཞོན་ཉེན་ཚུ་ལས་སྲུང་ཚུགས་པ་བཟོ་མ་ཡིན།

གནས་ཚད།

སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་ ཚཚང་ནང་ཚུད་པའི་ཐད་ཀར་
དམིགས་གཏང་ཚུ་གིས་ གསལ་སྟོན་འབད་ཡོད་པའི་ སློབ་སྟོན་
དང་ལྟ་བུ་སྤྱད་ལུ་གོ་མོལ་ལུགས་གོ་ཡངས་ཤུགས་ཅིག་ལུ་སྤྱད་ཡིན།

བ་དམ་ཚིག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས།

བ་དམ་ཚིག་ཟེར་མིའདྲི་ ཡིད་ཆེས་དང་སློབ་གཏང་། དེས་ཤེས་དང་ཁ་
ཞེ་གཉིས་མེད། ཡར་བས་སློབ་བཟང་གི་འགན་ཁུར་ལུ་གོ་ནི། ལས་
རྒྱ་འབྲས་ཟེར་མིའདྲི་ རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཐུན་འབྲེལ་ལུ་གོ་ནི།

རྒྱ་ཚེའི་མི་སྡེ།

ཕམ་དང་ གཉེན་ཉེམ་ མི་སྡེའི་འབྲས་མི་ དེལས་ གཡུས་སློབ་
གི་ཚོང་འབྲེལ་འགོ་ཁྲིད་པ་དང་ ས་གནས་གྱི་དབང་འཛིན་ཚུ་ཚུད་
པའི་ ཕྱི་མི་འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་མི་ལུ་གོ་ནི།

Glossary

A

Ambience

The kind of environment that enhances learning domains (Cognitive, Affective & Psychomotor) of learner in the classroom.

Assessment data

Data obtained from diagnostic, formative and/or summative assessment practices.

B

Bhutan Professional Standards for Teachers

It is a document that defines teacher quality in Bhutan through well defined Standards, Focus Areas and Indicators that provides measures of professional learning, competent practices and effective engagements.

C

Career stage

Benchmarks which recognise the professional growth of teachers throughout their careers, represented by increasing levels of knowledge, practice and professional engagement.

Code of conduct for teachers

A set of code of conducts outlined for compliance by all teachers.

Collaboration

Working with one or more colleagues to achieve a common goal.

Community context

Community refers to the people in which the school is located. The community context refers to the circumstances that form the setting for learning to take place. It offers social situation and resources to support learning.

Content knowledge

Competencies in subject matter that teachers are expected to master to teach efficiently and effectively.

D

Differentiated teaching strategies

Teaching learning processes involving a wide variety of texts, tasks, processes and products suited to the various learning needs of diverse students.

E

Evidence

Data that is considered reliable, valid and which can be used to support a particular idea, conclusion or decision.

Exemplary

A high standard of practice, serving as a model or example for students, colleagues and the community.

Glossary

F

Focus area

Specific dimensions of teacher practice under every standard in the Bhutan Professional Standards for Teachers.

H

Higher-order thinking skills

Higher-order thinking skills involves the learning of complex judgmental skills such as critical thinking and problem solving.

I

Indicator

Concrete, observable and measurable teacher behaviors/practices covered in every focus area in the Bhutan Professional Standards for Teachers.

L

Learners with disabilities and giftedness

Learners with disabilities include those who have long-term physical, mental, intellectual or sensory impairments which in interaction with various barriers may hinder their full and effective participation in society on an equal basis with others. Gifted and talented learners are children who give evidence of high achievement capability in areas such as intellectual, creative, artistic, or leadership capacity, or in specific academic fields, and who need services and activities not ordinarily provided by the school.

Learning competencies

Competencies define the applied skills and knowledge that enable people to successfully perform in professional, educational, and other life contexts. Alignment of set objectives with intended learning outcomes of the curriculum to bring change in learners' behaviour. (Competence = Knowledge + Skills + Attitude).

Learning goals

The specific, measurable, achievable, realistic and time-bound (SMART) objectives.

Learning outcomes

Products and performance targets through which learners demonstrate the knowledge, skills and attitudes they have acquired.

Literacy and numeracy skills

Reading, writing, and mathematical skills needed to cope in everyday life.

M

Mentor

A more experienced and trusted person who supports and assists another person to grow and learn in their role.

N

Non-verbal communication

Use of nonlinguistic transmission of information by teachers. It includes the use of cues such as body language, gestures, eye contacts, proximity, etc.

P

Philosophy of teaching

Teacher's personal values, beliefs, and the principles on teaching and learning.

Positive use of ICT

Responsible, ethical, safe, and appropriate use of ICT to enhance and reinforce teaching and learning.

Pre-service teachers

Candidates who are undergoing teacher preparation training at teacher education institutions.

Professional learning

Learning that enhances professional knowledge and/or practice.

Professional network

A community of educators who are connected through online or offline mode for professional purpose.

Professional reflection

The ability to review teaching performance critically, realistically and constructively.

S

Safe and protective environment

A learning environment committed to promote the safety, wellbeing and participation of learners to reach their full potential and take action to protect learners from physical, mental and emotional harm.

Standards

Broad conceptual sphere of teaching and learning practices defined by specific focus areas in the set of professional standards for teachers.

T

Tha dam-tsig ley gju-drey

Tha dam-tsig is mutual trust and affection between people, *Ley gju-drey* is cause and effect of an action.

W

Wider community

External stakeholders, including parents, guardians, community members, local business leaders and local authorities among others.

Terminologies

མིང་ཚིག་གི་ཐ་སྟེན།

English	Dzongkha	English	Dzongkha
Appropriate qualities	འོས་འབབ་ཡོད་པའི་བྱ་དུང་ཚོས།	Advocate	བད་སྐྱུལ།
Adopt	དང་ལེན།	Analyze	དཔྱད་དཔྱད།
Appropriate	འོས་འབབ།	Achievement	གྲུབ་འབྲས།
Assessment data	དཔྱད་ཞིབ་གནས་སྟུང།	Assist	རྒྱ་བརྒྱུད།
Attainment data	མཐར་མོན་གནས་སྟུང།	Assessment	དཔྱད་ཞིབ།
Accurate	དེས་བདེན།	Assessment tool	དཔྱད་ཞིབ་མཁོ་ཆས།
Achievable	རྒྱབ་ཚུགས་པ།	Align	འབྲེལ་མཐུད།
Achievement/Result	གྲུབ་འབྲས།	Beliefs	ཡིད་ཆེས།
Capability	ལྡོགས་གྲུབ། འཛོལ་ཐང།	Colleagues	མཉམ་རྟོགས།
Challenging	གདོང་ལེན་ཅན།	Caring attitude	བྱམས་བརྩེ་ཅན་གྱི་བསམ་སྣོད།
Collaborate	མཉམ་འབྲེལ།	Consistent	འཁྲིལ་བའི། བསྐྱུར་པའི།
Constructive feedback	ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་བསམ་ལན།	Clearly	གསལ་རིལ་རི།
Communicate	བད་སྣོད་འབད།	Develop	ཡར་དྲགས། གོང་འབེལ།
Demonstrate	གསལ་སྟོན། ལྟོན། ཤེས་པ།	Diagnostic evaluation	རོས་བརྒྱུད་དཔྱད་ཞིབ།
Design	བཟོ་བཀོད།	Diagnostic	རོས་བརྒྱུད།
Dignity	མིང་གཏམ།	Effective analysis	ཕན་ལུས་ཅན་གྱི་དཔྱད་དཔྱད།
Emphasize	གཙོ་བོར་བརྒྱུད། འགས་བཏོན།	Exhibit	གསལ་སྟོན།
Engagement	གྲུབ་གཏོགས།	Enhance	ཡར་དྲགས། རྒྱ་བརྒྱུད།

Enrich	ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི།	Evaluation	དབྱེ་ཞིབ།
Explore	འཚོལ་ཞིབ།	Exemplary	མིག་སྟོལ་བལྟ་བུའལ། མིག་སྟོལ་བལྟ་ས།
Feedback	བསམ་ལན།	Focus	དམིགས་གཏང་གི་གཞི། གཙོ་བོ་བརྟོན་ནི།
Familiarity	རྒྱས་ཆ།	Further support	རྒྱབ་སྐྱོར་འཕེབ།
Guardian	བདག་འཛིན་པ།	Guide	ལམ་སྟོན།
Goals	དམིགས་ལུལ།	Highlights	གཙོ་བོ་བརྟོན།
Implement	ལག་ལེན། གཞི་བཙུགས། བསྟར་སྟོང།	Identity	ངོས་འཛིན། རོན་ཏེ།
Interpreting	བཤད་ནི།	Inform	བདམ་སྟོང།
Instructional practices	སློབ་སྟོན་གྱི་བྱ་ལུགས།	Including	གཙོས་པའི།
Identifying	ངོས་འཛིན།	Integrity	ངང་བདེ།
Learning	སྦྱོང་སྦྱང།	Lead	འགོ་ལེན།
Learners attainment data	སློབ་ཕྲུག་གི་མཐར་མོན་གནས་སྟངས།	Learners	སློབ་ཕྲུག།
Linking	འབྲེལ་བ་བཟོ་ནི།	Moral	བསམ་སྟོང།
Marking scheme	སྐྱགས་ཀྱི་ཚད་གཞི།	Monitoring	ལྟ་རྟོག།
Mentor	ལམ་སྟོན།	Network	འབྲེལ་མཐུན།
Modify	ལེགས་བཅོས།	Organize	རིམ་སྒྲིག།
Organize/ organization	རིམ་སྒྲིག།	Performance	ལཱ་ལུ་ལ།
Parents	པམ།	Positive teaching	རྒྱལ་མཐུན་སློབ་སྟོན།
Personal qualities	མི་ངོ་རང་སོའི་ལུང་ཚོས།	Progress	ཡར་རྒྱས།

Terminologies

མིང་ཚིག་གི་ཐ་སྟེན།

English	Dzongkha	English	Dzongkha
Appropriate qualities	འོས་འབབ་ཡོད་པའི་བྱ་དུང་ཚོས།	Advocate	བད་སྐྱུལ།
Adopt	དང་ལེན།	Analyze	དཔྱད་པུང།
Appropriate	འོས་འབབ།	Achievement	གྲུབ་འབྲས།
Assessment data	དཔྱད་ཞིབ་གནས་སྟུང།	Assist	རྒྱབ་སྐྱོར།
Attainment data	མཐར་མོན་གནས་སྟུང།	Assessment	དཔྱད་ཞིབ།
Accurate	དེས་བདེན།	Assessment tool	དཔྱད་ཞིབ་མཁོ་ཆས།
Achievable	རྒྱབ་ཚུགས་པ།	Align	འབྲེལ་མཐུང།
Achievement/Result	གྲུབ་འབྲས།	Beliefs	ཡིད་ཆེས།
Capability	ལྡོགས་གྲུབ། འཛོན་ཐང།	Colleagues	མཉམ་རྟེན།
Challenging	གདོད་ལེན་ཅན།	Caring attitude	བྱམས་བརྩེ་ཅན་གྱི་བསམ་སྣོད།
Collaborate	མཉམ་འབྲེལ།	Consistent	འཁྲིལ་བའི། བསྐྱུན་པའི།
Constructive feedback	ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་བསམ་ལན།	Clearly	གསལ་རིལ་རི།
Communicate	བད་སྐྱོད་འབད།	Develop	ཡར་དྲགས། གོང་འཕེལ།
Demonstrate	གསལ་སྟོན། ལྟོན། ཤེས་པ།	Diagnostic evaluation	རོས་བཟུང་དཔྱད་ཞིབ།
Design	བཟོ་བཞུགས།	Diagnostic	རོས་བཟུང།
Dignity	མིང་གཏམ།	Effective analysis	ཕན་ཐུས་ཅན་གྱི་དཔྱད་པུང།
Emphasize	གཙོ་བོར་བཟུང། འགས་བཏོན།	Exhibit	གསལ་སྟོན།
Engagement	གལ་གཏོགས།	Enhance	ཡར་དྲགས། རྒྱ་བསྐྱེད།

English	Dzongkha	English	Dzongkha
Enrich	ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི།	Evaluation	དབྱེ་ཞིབ།
Explore	འཚོལ་ཞིབ།	Exemplary	མིག་སྟོན་བཟང་བཤུབ། མིག་སྟོན་བཟང་ལ།
Feedback	བསམ་ལན།	Focus	དམིགས་གཏང་གི་གཞི། གཙོ་བོར་བརྟན་ནི།
Familiarity	རྒྱུ་ཆ།	Further support	རྒྱབ་སྐྱོར་འབྲེལ།
Guardian	བདག་འཛིན་པ།	Guide	ལམ་སྟོན།
Goals	དམིགས་ལུལ།	Highlights	གཙོ་བོར་བརྟན།
Implement	ལག་ལེན། གཞི་བཙུགས། བསྟར་སྟོན།	Identity	ངོས་འཛིན། རོ་རྟགས།
Interpreting	བཤད་ནི།	Inform	བརྗོད་སྟོན།
Instructional practices	སྟོབ་སྟོན་གྱི་བྱ་ལུགས།	Including	གཙོས་པའི།
Identifying	ངོས་འཛིན།	Integrity	ངང་བདེན།
Learning	ལྟ་སྦྱང།	Lead	འགོ་ཁྲིད།
Learners attainment data	སྟོབ་ཕུག་གི་མཐར་མོན་གནས་སྟུང།	Learners	སྟོབ་ཕུག།
Linking	འབྲེལ་བ་བཟོ་ནི།	Moral	བསམ་སྟོན།
Marking scheme	སྒྲིགས་གྱི་ཚད་གཞི།	Monitoring	ལྟ་རྟོག།
Mentor	ལམ་སྟོན།	Network	འབྲེལ་མཐུད།
Modify	ལེགས་བཅོས།	Organize	རིམ་སྒྲིག།
Organize/ organization	རིམ་སྒྲིག།	Performance	ལུ་ཤུལ།

Terminologies མིང་ཚིག་གི་བཟང་སྟོན།

English	Dzongkha	English	Dzongkha
Parents	ཕམ།	Positive teaching	རྒྱལ་མཐུན་སློབ་སྟོན།
Personal qualities	མི་ངོ་རང་སོའི་ལྷན་ཚུལ།	Progress	ཡར་རྒྱས།
Professional strengths	ལྷན་རིག་གི་སྤྲིང་སྟོབས།	Principles	གཞི་རྩ།
Practices	བྱ་ལུགས། ལག་ལེན།	Range of strategies	ཐབས་བྱས་སྒྲ་མང། ཐབས་བྱས་སྒྲ་ ཚོགས།
Professional reflection	ལྷན་རིག་བསམ་ཞིབ།	Regularly	དུས་རྒྱུན་དུ།
Regard	བརྟེན་འཇུག།	Respect	ལྷན་ཞབས།
Relevant	འབྲེལ་ཡོད།	Role model	དཔེ་བལྟ་བུའི་ལུང་།
Review	བསྐྱར་ཞིབ།	Seek opportunities	གོ་སྐབས་འཚོལ།
Role of assessment data	དབྱེ་ཞིབ་གནས་སྤྱད་ཀྱི་དགོས་པ།	Shaping	ལེགས་ཤོམ་བརྗོད་ཀྱི་ ལེགས་བཅོས།
Select	གདམ་ལ་རྒྱབ་ནི།	Skill	རིག་ཅུལ།
Show	སྟོན།	Teaching/Learning	སློབ་སྟོན།
Stakeholder	འབྲེལ་ཡོད།	Timely	དུས་ཐོག།
Teaching practices	སློབ་སྟོན་བྱ་ལུགས།	Various	སྒྲ་ཚོགས།
Use	ལག་ལེན།		

References

- Australian Institute for Teaching and School Leadership, Australia (2011). *Australian Professional Standards for Teachers*. Retrieved from <https://www.aitsl.edu.au/teach/standards>
- Department of Elementary and Secondary Education (2013). *Missouri Teacher Standards*. Retrieved from <https://dese.mo.gov/sites/default/files/TeacherStandards.pdf>
- Department of Education, Teacher Education Council (2017). *Philippine Professional Standards for Teachers*. Retrieved from http://www.deped.gov.ph/wp-content/uploads/2017/08/DO_s2017_042-1.pdf
- Ministry of Education, Royal Government of Bhutan (2014). *Teacher Human Resource Policy, 2014*. Thimphu.
- Ministry of Education, Royal Government of Bhutan (2015). *Bhutan Education Blueprint, 2014-2024*. Thimphu.
- Ministry of Education, Royal Government of Bhutan (2018). *Education Without Compromise*. Thimphu.
- New Jersey Department of Education (2004). *New Jersey Professional Standards for Teachers and School Leaders*. New Jersey: ERIC Clearinghouse.
- Organization for Economic Cooperation and Development (2005). *Teachers Matter: Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers (6th ed.)*. Paris.
- Royal Civil Service Commission, Bhutan (2018). *Bhutan Civil Service Rules and Regulations*. Thimphu.
- Royal Education Council, Bhutan (2012). *Teacher Needs Assessment (Class 9-12)*. Thimphu.
- Royal Education Council, Bhutan (2011). *Teacher Needs Assessment (Class 5-8)*. Thimphu.
- SEAMEO Innotech (2010). *Teaching Competency Standards in Southeast Asian Countries: Eleven Country Audit*. Philippines.

Acknowledgements

Task Force Members

1. Dorji Wangchuk, *Ph.D., Paro College of Education, Paro*
2. Ganeshman Gurung, *Ph.D., Samtse College of Education, Paro*
3. Gyem Dorji, *Human Resource Officer, Human Resource Division, MoE*
4. Leki Phuntsho, *Dy. Chief Human Resource Officer, Teacher Professional Support Division, Department of School Education, MoE*
5. N.B Raika, *Chief Programme Officer, Quality Assurance and Accreditation Division, Department of Adult and Higher Education, MoE*
6. Ngawang Dorji, *Chief District Education Officer, Paro Dzongkhag*
7. Phurba, *Planning Officer, Policy and Planning Division, MoE*
8. Rajan Kumar Kafley, *Education Monitoring Officer, Education Monitoring Division, Department of School Education, MoE*
9. Rinchen Dorji, *Dy. Chief Programme Officer, Teacher Professional Support Division, Department of School Education, MoE*
10. Sangay Dukpa, *Chief Thromde Education Officer, Thimphu Thromde*
11. Tashi Lhamo, *Chief Programme Officer, Teacher Professional Support Division, Department of School Education, MoE*
12. Tashi Namgyel, *Chief District Education Officer, Thimphu Dzongkhag*
13. Tshering Dorji, *Principal, Rinchen Higher Secondary School, Thimphu*
14. Tshering Phuntsho, *Dy. Chief Programme Officer, Teacher Professional Support Division, Department of School Education, MoE*
15. Tshering Tenzin, *Specialist, Bhutan Council for School Examinations and Assessment, Thimphu*
16. Yeshey Lhendup, *Dy. Chief Programme Officer, School Policy and Coordination Division, Department of School Education, MoE*
17. Yuden, *Dy. Chief Research Officer, Royal Education Council, Paro*

Technical Assistance

1. John Pegg, *Ph.D., Director, SiMERR National Research Centre, University of New England, New South Wales, Australia.*
2. Gina O. Gonong, *Ph.D, Associate Professor and Director, Philippine National Research Center for Teacher Quality, Philippine Normal University, Manila, Philippines.*

Review Board

1. Human Resource Committee, MoE
2. Teacher Education Development Board
3. Royal Civil Service Commission

Design and Layout

1. Sangay Tshering, *Curriculum Developer, Royal Education Council, Paro*
2. Sherab Tenzin, *Education Monitoring Officer, Education Monitoring Division, Department of School Education, MoE*

Advisory Board

1. Dasho Karma Yeshey (*Chairperson*), *Hon'ble Secretary, MoE*
2. Karma Tshering, *Director General, Department of School Education, MoE*
3. Gholing Tshering, *Director General, Department of Youth and Sports, MoE*
4. Kesang Choden Dorji, *Director General, Department of Adult and Higher Education, MoE*
5. Kinley Gyeltshen, *Director, Directorate of Services, MoE*
6. Kinga Dakpa, *Director, Royal Education Council*
7. Dorji Thinley, *Ph.D., President, Samtse College of Education, Samtse*
8. Thukten Jamtsho, *former President, Paro College of Education, Paro*
9. Kinley Gyeltshen, *Chief Program Officer, School Policy and Coordination Division, Department of School Education, MoE*

Translation Team

1. Dawa Chencho, *Teacher, Shari Higher Secondary School, Paro*
2. Dechen Wangmo, *Manager, Youth Centre, Khasadrapchu, Thimphu*
3. Dechen Choden, *Teacher, Yangchenphug Higher Secondary School, Thimphu*
4. Karma Wangdi, *Vice Principal, Lungtenzampa Middle Secondary School, Thimphu*
5. Khandu Zam, *Teacher, Zilukha Middle Secondary School, Thimphu*
6. Mani Dorji, *Education Monitoring Officer, Assessment and Monitoring Division, Bhutan Council for School Examinations and Assessment*
7. Samdrup Tshering, *Teacher, Lamgong Middle Secondary School, Paro*
8. Sangay Jamtsho, *Teacher, Lungtenzampa Middle Secondary School, Thimphu*
9. Sangay Penjor, *Teacher, Motithang Higher Secondary School, Thimphu*
10. Sonam Dorji, *Sr. Civil Registration and Census Officer, Department of Civil Registration and Census, Ministry of Home and Cultural Affairs*
11. Sonam Tashi, *Education Monitoring Officer, Education Monitoring Division, Department of School Education, MoE*

12. Tashi Tshewang, *Chief Language Development Officer, Dzongkha Development Commission*
13. Tshering Penjor, *Dy. Chief Programme Officer, School Policy and Coordination Division, Department of School Education, MoE*
14. Tshombu Lhamo, *Teacher, Yangchengatshel Middle Secondary School, Thimphu*

Special Thanks to

1. Bishnu Bhakta Mishra, *Education Officer, UNICEF Bhutan*
2. Natalia Mufel, *Education Specialist, UNICEF Bhutan*
3. Dhendup Tshering, *Chief Human Resource Officer, Human Resource Division, MoE (review member)*
4. Yesh Bdr. Ghalley, *Principal, Yangchenphug Higher Secondary School (review member)*
5. Kinley Gyeltshen, *Dy. Chief Programme Officer, Private School Division, Department of School Education, MoE (Validation exercise)*
6. Pema Wangchuk, *Dy. Chief Programme Officer, School Planning and Coordination Division, Department of School Education, MoE (Validation exercise)*
7. UNICEF Bhutan
8. UNESCO Bangkok
9. University of New England, Australia
10. All principals, teachers, Dzonkhag/Thromde Education Officers, Pre-service teachers and educators of Colleges of Education who took part in the validation exercises.